

Saame tuttavaks

Pärast gümnaasiumi lõpetamist 2001. aastal õppisin Tartu Ülikoolis pedagoogikat. Sel kevadel lõpetan Lääne-Viru Rakenduskõrgkooli sotsiaalpedagoogika erialal.

Kooli kõrvalt olen töötanud raskesti kasvatatavate lastega. Olen tegutsenud vabatahtliku hingehoidjana. Mul on olnud suurepärane võimalus olla Viljandi Vähiliidu toetajaliige ja loodan, et meeldiv koostöö Viljandi Puuetega Inimeste Kojaga jätkub.

Huvijuhi töös pean ma kõige olulisemaks õpilaste igakülgset arendamist. Tähtis on, et noor inimene leiaks oma meelistegevuse ja arendaks ennast selles. Keegi ei saa teha kõike hästi, kuid kindlasti on igal inimesel mingi anne või oskus, mil-

les ta on teistest veidi parem. Pean tähtsaks ja toetan igati noorte algatusvõimet.

Soovin oma töö kaudu pakkuda noortele erinevaid võimalusi maakonnas ja Võhmas. Püüan arendada sõprussidemeid teiste koolidega, et leida koos uusi huvitavaid võimalusi. Pean oma prioriteediks taaselustada praeguseks hääbunud noorteorganisatsiooni 4H tegevuse Võhmas.

Vabal ajal armastan tegeleda rahvatantsuga, näidelda, muusikat kuulata ja lugeda. Talvel käin uisutamas, suvel meeldib käia jooksma ja osaleda rahvajooksudel.

Liina Lätte
gümnaasiumi huvijuht

*Kevad - see armastuse aeg,
kevad - see õnne aeg,
kevad - see puhkuse aeg,
kevad - see on see aeg,
kevad - kui vaatad õue, näed ennast,
kevad - mida näed, on ju kevad,
kevad - kui arvad nägevat oma armsamat,
siis tea - see on kevad.*

Kevad, mis algab 20. märtsil kell 7.48, on teadagi looduse tärkamise aeg. Päike käib kõrgelt ja päevad on pikad. Kevade edenedes hakkavad saabuma linnud ja tärkama taimed. Iga sekund on täis muutusi läheneva suve eel.

Ilusat päikeselist kevadet!

Peatselt saabuvad ülestõusmispühad on liikuvad pühad, mille kõrghetkeks on esimene täiskuu pühapäev pärast kevadist pööripäeva. Pühapäevale eelneb nn vaikne nädal, mille tähtsamateks päevadeks on suur neljapäev ja suur reede. Järgneb vaikne laupäev ning seejärel rõõmus pühapäev Ülestõusmispüha. Selle päeva meeolu on ühesugune olnud kõigil ristitud rahvastel. Ei ole täpselt teada, kui vana on meie traditsioonis munade värvimise komme, aga igatahes on see vähemasti möödunud sajandist peale olnud väga populaarne ja on seda tänapäevani. Lihavõtteid ehk ülestõusmispühad, rahvasuus ka lihtsalt kevad- ja munapühad on üks neid oodatud perepähi, mida kodus mitmete võtetega kaunistatakse ja meeldejäävaks saab muuta. Urbadega pajuokste, hiirekõrvule ajatatud kaseokste, taldrikule kasvatatud muru, kollaste tibupoegade ja mitmesuguste tekstiilide kõrval on oluliseks kevadpühade kaunistuseks värvitud munad. Kristlikku tagamaad munade värvimisel igatahes ei ole, niisamuti kui lihavõttepühade teisel sümbolil jänesel.

HÄID ÜLESTÕUSMISPÜHI KÕIGILE!

Linnalehe toimetus

Võhma linn omistas linna kõrgeima autasu

Vabariigi aastapäeval

Võhma linna kõrgeim autasu, see on Võhma Linna Aukodaniku nimetus, mis anti üle esmakordselt 2008. aastal, Eesti Vabariigi 90. aastapäeva tähistamise pidulikul üritusel.

Ettepanekuid kandidaatide kohta laekus 31. jaanuariks 2008 Võhma Linnavalikogule kaks. Mõlemad kandidaadid on väga võrdväärset ja kauaaegset Võhma linnakodanikud.

Linnavalitsus arutas läbi esitatud kandidaadid ja tegi ettepaneku volikogule aukodaniku nimetuse omistamiseks.

Võhma Linnavalikogu otsustas 21. veebruaril omistada Võhma Linna Aukodaniku nimetus Ants Kirikalile, kes on olnud Võhma linna pikaajaline kultuurielu tugisammas.

Türi Rahvaleht. Foto autor Anu Bollverk

30 aastat juhatas Ants Kirikal segakoori Leelo. 1998. aastast tänaseni viib läbi mälumängu turniiri, millest võtavad osa võistkonnad ka väljast-

poolt Võhma linna ja ka teistest maakondadest.

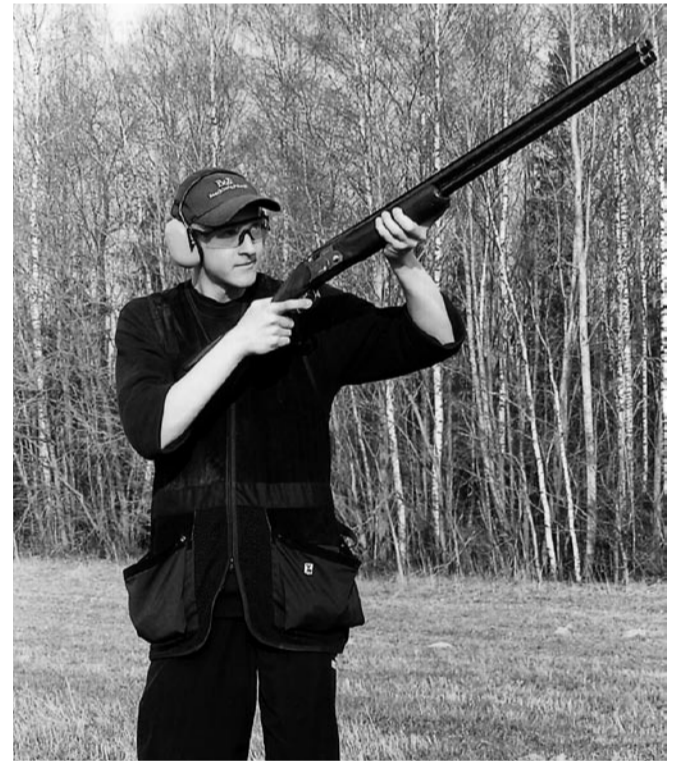
Ants Kirikal on tuntud oma muusikahuviga Võhmas, Viljandi maakonnas ja kogu

Ants Kirikal

vabariigis. Ta on osa võtnud paljudest nii kohalikest laulupidudest kui ka üldlaulupidudest.

Ants Kirikal on pälvinud oma tegevusega kõikjal tun-

Alo Kiens

nustust. Tema tegevus on kultuurielus hindamatu.

22. veebruaril anti Võhma Gümnaasiumi saalis Eesti Vabariigi 90. aastapäevale pühendatud pidulikul üritusel Ants Kirikalile üle Võhma Linna Aukodaniku nimetust tõendav tunnistus, lilled ja meene.

Võhma linna parima sportlase preemia võttis vastu jahilaskja Alo Kiens, kes õpib küll eemal, kuid kodu on Võhmas.

Alo alustas sportingu harastamist 10-aastasena, see-ga 7 aastat on ta osalenud maakondlikel-, vabariiklikel- ja esindanud Eestit, samas ka kodulinna Võhmat, maailma meistrivõistlustel.

Tema tulemused 2007. aastal:

aprillis Eesti karikavõistluste juunioride II koht;

augustis Estonian Open jun II koht;

septembris Eesti meistrivõistluste jun III koht;

jahikahevõistlus Laekveres jun I ja vanade II koht;

Lõuna-Eesti karikavõistluste kokkuvõttes jun III koht;

juulis maailma meistrivõistlustel Tsehhis 1005-st võistlejast 426. koht, jun 70-st 49. koht.

Alo on perspektiivikas noor sportlane. Linn on toetanud noore sportlase osalemist maailma meistrivõistlustel ega keeldu abist ka edaspidi.

Leida Kuld
Linnavalikogu esimees

Avo Pöder

Linnapea veerg

Veel kord jäätmetest

Jäätmemajanduses on 2008. aasta alguses Võhmas toimunud päris olulised muudatused: aasta alguses tuli hakata senisest rohkem olmejäätmeid sorteerima ja 1. märtsist hakkas Võhma piirkonnas kehtima korraldatud olmejäätmevedu. Nii suured muudatused on toonud välja ka terve rea probleeme, mis tuleb nüüd võimalikult kiiresti ja valutult lahendada.

► Seoses jäätmete sorteerimisega on probleemiks saanud pakendi- ja paberikonteinerite ületäitumine ja kahjuks ei suuda pakendiringlusega tegelevad organisatsioonid ka kiiresti konteinereid juurde muretseda. Probleem peaks saama leevendamiseks kevadel, mil Väätisa Prügila (kes organiseerib pakendite kokkukogumist ja sorteerimist) muudetakse endale täiendavalt uue pakendite vedamise auto. Siis saab hakata ka veeringe tihendamini tegema.

► Teised probleemid on üles kerkinud seoses korraldatud olmejäätmeveoga. Tulenevalt jäätmeseadusest on tiheasustuspriirkonnas (kuhu kuulub terve Võhma linn) konteinerite minimaalne tühjendussagedus 1 kord kuus ja puudub võimalus tühjendada konteinereid tellimisel.

Ühekuuline tühjendussageduse mõte tuleneb just sellest, et vältida konteinerite haisemaminemist. Paljud inimesed on aga endale muretsenud üpris suured konteinerid ning jäätmete sortimise korral ei kogune konteinerisse kuu ajaga just väga palju prügi.

Erandina on kohalikul omavalitsusel võimalik lubada konteinerite harvemat tühjendamissagedust (kuni 1 kord kvartalis) ja seda oleme suuremate konteinerite puhul ka lubanud.

Jäätmeseaduse mõte on puhtama elukeskkonna tagamine ja jäätmete nõuetekohane käitlemine. Probleem ei olegi nii suur nende inimestega, kes on ka enne olnud juba jäätmeveoga liitunud, aga just nendega, kellel enne üldse lepingut ei olnud. Mul tekib kohe küsimus, et kuhu läks nende prügi, kellel prügiveolepingut ei ole seni olnud. Nüüd tulevad paljud inimesed rääkima, et neil prügi üldse ei teki. Ma olen seisukohal, et iga inimene, kes elab, tekitab rohkemal või vähemal määral prügi ja iga inimesel peab olema võimalus jäätmetest nõuetekohaselt vabaneda. Küsimuse peale, et kuhu panete oma olmejäätmed, kuulen vastuseid nagu: matan maha või põletan ära. Tegelikult oleme me ju kõik huvitatud, et meid ümbritsev keskkond oleks puhtam, ja on ju kõigile teada, et erinevate plastide põletamine tekitab hulga keemilisi ühendeid, mis tekitavad vähi ning saastavad keskkonda. Samas on ju vast võimalane ümbruskonnas jalutamas käinud ja leidnud isetekkelisi prügmägesid: mõned näited sellest - Tartu tn 6 ja 6A tagune mets, Heina ja Kastani tänavate tagune mets, rabajärve ümbrus. Kes on selle prügi sinna viinud? Kindlasti ei tule seda prügi siia tooma keegi Tallinnast, Viljandist või Tartust - seda teevad ikka meie ümber elavad inimesed ja peamiselt need, kes väidavad: "Mul üldse prügi ei teki".

► Seega iga inimene peab leidma omale sobiva mooduse olmejäätmete nõuetekohaseks ladestamiseks:

- Kõige levinum on oma kinnistul asuv prügikast, mida tühjendatakse üks kord kuus;
- Kohalik omavalitsus võib erandkorras lubada harvemat tühjendussagedust (nt 1 x kvartalis);
- Majaomanikud võivad kasutada ühiseid konteinereid või näiteks ELKO-ga vastava kokkuleppe olemasolul kasutada suuri konteinereid;
- Kohalik omavalitsus võib lugeda inimese korraldatud jäätmeveoga mitteliitunuks (Võhmas näiteks aianduskruundid, kus ei elata pidevalt ja inimene on liitunud põhielukohas või on maja tühi vms);
- Jäätmed võib KOV loal ka ise käidelda ning sellisel juhul tuleb esitada omavalitsusele üks kord aastas prügilatšekid tõendamaks, et prügi jõudis prügilasse, mitte metsa alla.

Loodan Teie mõistvale suhtumisele jäätmemajanduse korraldamisel ja tahaks soovida kõigile puhast keskkonda.

Võhma Linnavolikogu istung toimus 21. veebruaril 2008. a kell 17.00.

Juhatas linnavolikogu esimees Leida Kuld, protokollis linnasekretär Siiri Voll.

Võtsid osa linnavolikogu liikmed: Aleksandr Kirpu, Leida Kuld, Tiiu Nõmm, Helve-Kaja Oss, Ergo Prave, Enna Tikas, Ago Vingissar, Jaan Voll, Elke Klara Wüthrich (osales 2.-6. päevakorra punktide hääletusel). Puudusid Ants Pihlak ja Kairi Ibrus.

Kutsutud: linnapea Avo Pöder, linnavalitsuse liikmed Mati Tiirmaa, Hannes Männik ja Aare Järvi, Viljandi politseiosakonna vanemkomissar Alvar Pähkel, Suure-Jaani juhtivkonstaabel Harry Andresson, Suure-Jaani konstaabel Ivo Kralle, AS Võhma ELKO juhataja Rein Vares ja pearaamatupidaja Vilve Kärt.

L. Kuld avas istungi. Istungi päevakord kinnitati 7 poolthäälega.

Päevakorras oli:
1. Politsei tööst informatsioon.

Ettekandega Viljandimaa õiguskorraldus osales vanemkomissar Alvar Pähkel, kes tutvustas maakonna üldist kuritegevuse taset konstaablipiirkondade kaupa. Ülevaates käsitleti liiklusõnnetusi ja väärtegevusi maakonnas, eraldi toodi välja alaealiste toimepandud väärtegevuste statistika. Ettekandega Suure-Jaani konstaablijaoskonnas 2007. a töötlemuste kokkuvõttega esines juhtivkonstaabel Harry Andresson.

Üldandmete põhjal registreeriti 2007. aastal 12 kuuga Suure-Jaani konstaablijaoskonnas kokku 178 kuritegu, mida oli 5 kuriteo võrra vähem kui 2006. aasta samal ajavahemikul. Toimepandud kuriteod

Volikogu istungil

on põhiliselt vargused, liiklusalased kuriteod ja kehaline väärkohtlemine.

Võhma linnas registreeriti 2007. aastal kokku 21 kuritegu, millest avastati 19. Varavastaseid kuritegevusi 7, kehaline väärkohtlemine 5, liiklusalased kuriteod 4, registreeriti ka üks surma põhjustamine ettevaatamatuse tõttu. Võrreldes 2006. aastaga vähenes Võhma linnas kuritegevuste arv 16 fakti võrra.

Joobes juhte avastati Võhma linnas 13, ilma juhtimisõigusega mootorsõiduki juhte avastati 14.

Alkoholi juures alaealistele on koostatud kokku 22 väärprotopollit ja 25 juht on koostatud protokollis isikutele, kes on viibinud avalikus kohas alkoholi juures, 17 juht on tegemist avaliku korra rikkumisega ning 9 juht on tegemist pisivargustega.

Koostöö abipolitseinikega oli Suure-Jaani piirkonnas hea.

2. AS Võhma ELKO tegevusest.

Ettekandega AS ELKO tööst esines juhataja Rein Vares, kes andis põhjaliku ülevaate asutuse tegevusest alates 2005. a oktoobrist. Käsitatud teemade seas oli juttu kortermajade remondifondi loomisest, sinna raha korjamisest ja kasutamisest ning plaanisolevatest tööddest.

R. Vares rääkis vara soetusest, katlamaja töö ümberkorraldustest, masuudijäätmete ja torude demonteerimisest, uute soojatrosside rajamisest, küttesüsteemide läbipesust majades, kortermajades kütterioodiks sooja vee varustuse taastamisest jt jooksvatest tööddest.

3. Võeti vastu (poolt 6, vastu ei olnud, erapooletuid 3) otsus nr 3 „Võhma saneerimiskava muutmise“.

Seoses saneerimiskava muutmise saime väärtustada linna heaks töötavaid inimesi ja tõsta 20% töötajate töötasu.

4. Võhma linna 2008. a linnaeelarve kolmas lugemine ja vastuvõtmine.

Kuulati A. Põdra ettekannet eelarve eelnõu kohta ja linnavalitsuse seisukohti 17. jaanuaril volikogu istungil E. Prave esitatud muudatusettepanekute kohta. Arvestades linnavalitsuse seisukohta, pandi muudatusettepanekud hääletusele.

4.1. Otsustati (poolt 7, vastu ei olnud, erapooletuid 2): Teetati linnavalitsuse seisukohta politseile rahaeraldamise kohta, teisi muudatusettepanekuid mitte arvestada.

L. Kuld tegi ettepaneku eelarve III lugemine lõpetada ja võtta 2008. a eelarve vastu.

4.2. Otsustati (poolt 6, vastu 3): Lõpetada eelnõu III lugemine ja võtta vastu määrus nr 1 „Võhma linna 2008. aasta linnaeelarve vastuvõtmine ja eelarve seletuskirja kinnitamine“.

5. Võhma Gümnaasiumi ja Võhma Muusikakooli õpetajate palgamäärad.

5.1. Võeti vastu määrus (poolt 9, vastu ja erapooletuid ei olnud) nr 2 „Võhma Gümnaasiumi õpetajate palgamäärad ja klassijuhataja tasu“.

5.2. Võeti vastu määrus (poolt 9, vastu ja erapooletuid ei olnud) nr 3 „Võhma Muusikakooli õpetajate palgamäärad“.

6. Võhma Linna Aukodaniku nimetuse omistamine.

Võeti vastu otsus (poolt 9, vastu ja erapooletuid ei olnud) nr 4 „Võhma Linna Aukodaniku nimetuse omistamine“.

7. Võeti vastu otsus (poolt 8, vastu ja erapooletuid ei olnud) nr 5 „Jaama tänava jagamisel tekkivale kinnistule Jaama tn 1 hoonestusõiguse seadmine otustuskorras“.

8. Võeti vastu otsus (poolt 5, vastu ei olnud, erapooletuid 3) nr 6 „Kinnistu Tartu tn 1 jagamisel tekkivate kinnistute Tartu tn 1 ja Tartu tn 1c võõrandamine otsustuskorras“.

9. Võhma linna jäätmehoolduseeskirja I lugemine.

Kuulati A. Põdra ettekannet ja küsimusi vastustele.

Otsustati lõpetada I lugemine ja võtta järgmisel istungil II lugemisele. Parandusettepanekud eelnõu kohta esitada hiljemalt 10 päeva enne järgmist korralist istungit.

Informatsioon.
A.Pöder informeeris volikogu

1) spordiprojekti - kooli võimla laiendusega seonduvast ja rahastamisest. Projekteeerimine ja ekspertiis algab 2008. aastal ning ehitamine 2009. aastal.

2) veeprojektist - Keskkonnaministeeriumist saadud info põhjal Võhma veeprojekt I voorust raha ei saa, kuna oleme alla 2000 elanikuga asum, ning samuti ei saa ehitada uusi trasse, vaid projekti käigus saame ainult olemasolevaid trasse rekonstrueerida.

Linna põhjaosas, kus täna trassid puuduvad, on lootus raha saamiseks ainult KIK-ist ning linn esitab projektitaotluse KIK-ile 17. märtsi vooru. Projektimaksumus kujuneb 10 miljoni lähedale, lisaks linna omaosalus. Linna põhjaosa trasside rajamine on linna peamine prioriteedina kajastatud Pärnu alamvesikonna meetmeplaanis.

L. Kuld teatas, et järgmine volikogu istung toimub 20. märtsil 2008. a kell 17.00 kultuurikeskuse konverentsisaalis.

Leida Kuld
Linnavolikogu esimees

Võhma linn võttis vastu 2008. aasta linnaeelarve

21. veebruaril 2008. aastal võttis Võhma Linnavolikogu vastu 2008. aasta Võhma linnaeelarve, mille kogumaht on ligi 27 miljonit krooni.

Suurim tululikkas on füüsilise isiku tulumaks, mille laekumist on eelarvesse kavandatud 8,7 miljonit krooni.

Võhma oli aastaid hädas 1995. aastal võetud EBRD-soojalaenu tagasimaksega võetud kohustustega, kuid 2006. aastal 4,3 miljonit krooni saadud riigiabi on teinud omavalitsuse olukorra tunduvalt paremaks.

Investeeringuteks on eelarves planeeritud ligi 6 miljonit krooni. Kõige suurem inves-

teering Võhmas puudub linna veemajandust ning plaanis on rekonstrueerida linna veehaare, mis lahendab joogivee kvaliteediprobleemid linnas. Projekti kogumaksumus on 3,54 miljonit krooni ja projekti rahastab Keskkonnainvesteeringute Keskus 3,18 miljoni krooniga ja linna omafinantseering on 354 000 krooni.

Teede rekonstrueerimisega on plaanis kasutada 700 000 krooni. Selle rahaga saab ehitada rajatavasse linnaparki kergliiklusteed, mis tagavad lastele ohutu tee kooli ja lasteaeda ning rekonstrueerida olemasolevaid linna tänavaid.

Lasteaed Mänguveski in-

vesteeringuteks on kavandatud 338 000 krooni ning selle rahaga on plaanis rekonstrueerida lasteaia piirdeaed ning soetada sisustust. Piirdeaia ehitamist finantseerib lisaks linnale 265 000 krooniga Hasartmängumaksu Nõukogu.

600 000 krooni läheb gümnaasiumi investeeringuteks ja selle rahaga rekonstrueeritakse kooli juures asuv spordiväljak ning koostatakse kooli spordikompleksi ehitusprojekt.

150 000 krooni on plaanitud tänavavalgustuse rekonstrueerimiseks.

250 000 krooni on plaanitud tuletõrjemaja rekonstrueerimiseks. Lisaks on MTÜ

Võhma Ajaloo Sõprade Selts esitanud taotluse PRIA-le muuseumiruumide ja vaatetorni rekonstrueerimiseks summas 911 000 krooni. Projekti rahastamise korral tagab linn ka omafinantseeringu summas 91 000 krooni.

200 000 krooni on plaanitud noortekeskuse ruumide ostmiseks Eesti Lastekaitse Liidult ja ruumide renoveerimiseks.

Väärtustamiseks linna heaks töötavaid inimesi, on kavandatud linnaeelarvest palka saavate töötajate palgakasvaks 20%.

Leida Kuld
Linnavolikogu esimees

Keelatud prügi põletamine seab tervise ohtu

Kui paljud meist võivad kätt südamele pannes öelda, et nad pole ahjus põletanud kilekotte, tetrapakke, plasttopse ja -pudeleid või laste mähkmeid? Ilmselt vähesed.

Kuna inimeste keskkonnateadlikkus on tänaseks suurenenud, küsivad paljud nüüd aina sagedamini, mida tohib ja mida ei tohi ahjus põletada?

Koduahjus ei tohi põletada plastpudeleid (eriti PVC-st tehtuid, kuna põletamisel moodustab PVC-s sisalduv kloor kõigi ainetega keemilisi ühendeid, näiteks mürgise me-

tüülkloriidi ning vesinikkloriidi, mida leidub happelihvades) ja muid plastijäätmeid. Lubamatud tooted põletamiseks on ka näiteks ühekordsed nõud, õlised kaltsud, immutatud puit ning tehismaterjalid. Kõige hullemad asjad, mida pliidi alla visata, on aga mähkmed. Ka ei ole soovitatav põletada ahjus mõttetult ja suuremas koguses paberit ja pappi, kuna see tahmab lõõre, tekitab pigi ja reostab välisõhku.

Küttekolletes võib põletada ainult immutatamata ja värvimata puitu ning tulealगतuseks

kiletamata paberit. Plastidest on lubatud põletada polüetüleenkilet ja polüpropüleeni (tootel on märk "PE" või "PP" või tekst "võib põletada"). Selliseid jäätmeid tuleb põletada väikeses koguses koos puudega ja kõrgel temperatuuril, kuid teadmiseks, et ka selline koostus põletamisel rikub ahju ja moodustab lõõride seintele paakunud kihi, mis võib sealt maha tulla koos kividega.

Miks ei tohi koduahjades või lõkkes keelatud materjale

põletada? Esiteks sellepärast, et jäätmete põletamisel tekib küttekoldes ja korstnas tahm, millel omakorda on hoogsüttimise oht ning võib põhjustada küttekolde süttimisel tulekahju. Teiseks see, et pikad süsinikuahelad, millest enamik plastikuid koosneb, lagunevad nii ohtlikuks süsihappegaasiks, mis lisaks võimalikule inimeste mürgitamisega võivad rikkuda kogu keskkonda kuni osoonikihini välja. Ohutult saab selliseid materjale põletada vaid spet-

siaalsetes kõrgtemperatuuriga kateldes, kus temperatuur on tavalisest kõrgem ehk siis üle 1100° C. Koduahjus võib temperatuur heal juhul küündida vaid 1000 °C, aga 1100 °C küll mitte, sest vanemates ahjudes hakkaks sellises ahjumuses juba samottkivid sulama.

Samuti ei tohi plasti jäätmeid põletada lõkkes. Miks? Kuna tahm ja dioksiinid, mis tekitavad põlemisel, langevad lõkkes lähedale maha ja satuvad nii sademete kaudu põhjavette

ning sealt edasi juba inimorganismi. Keskkonnatervishoiu spetsialistide sõnul on üldteada, et mürgiste gaaside sissehingamine soodustab väärenguid ja vähi. Ühekordne mõju pole märkimisväärne, kuid ohtlikud on kuhjuvad mõjud, mis võivad nõrgendada organismi üldiselt, kahjustada neere või maksa.

Daisy Alatare
Kesk-Eesti
Jäätmehoolduskeskus

Võhma Linnavolikogu 21.02.2008 määrus nr 1

Võhma linna 2008. aasta linnaeelarve vastuvõtmine ja eelarve seletuskirja kinnitamine

Määrus kehtestatakse kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lg 1 p 1 ja Võhma linna põhimääruse alusel.

§ 1. Linnaeelarve kogumaht

Võhma linna 2008. a eelarve kogumaht on 27 266 250 krooni.

§ 2. Tulud

Võhma linna 2008. a eelarve tulud

on 27 266 250 krooni vastavalt lisale 1.

§ 3. Kulud

Võhma linna 2008. a eelarve kulud on 26 866 250 krooni vastavalt lisale 2.

§ 4. Finantseerimistingimused

Võhma linna 2008. a eelarve finantseerimistingimused on 400 000 krooni vastavalt lisale 3.

§ 5. Eelarve seletuskiri

Kinnitada Võhma linna 2008. a eelarve seletuskiri vastavalt lisale 4.

§ 6. Reservfondi kasutamine

Reservfondi kasutamise ettenägematute kulude katteks otsustab linnavalitsus, andes kirjalikult volikogule aru reservfondi kasutamisest kord kvartalis.

§ 7. Määruse rakendamine

(1) Määrust rakendatakse tagasiulatuvalt 1. jaanuarist 2008. a. (2) Määrus avalikustatakse Võhma Linnavalitsuses ja Võhma linna kodulehel.

TULUD

1- TULUDE NIMETUSED		Lisa1
30	MAKSUD	8 837 000
3000	Füüsilise isiku tulumaks	8 700 000
3030	Maamaks	137 000
32	KAUPADE JA TEENUSTE MÜÜK	2 249 450
320	<i>Riigilõivud</i>	15 000
3220	<i>Haridusasutuste laekumised majandustegevusest</i>	328 750
3220	<i>Lasteaiatasu</i>	107 250
3220	Lasteaia toiduraha	132 000
3220	Lasteaia muud	1 000
3220	<i>Gümnaasiumi toiduraha</i>	60 000
3220	Gümnaasiumi põhitegevusega seotud teenused	13 000
3220	Gümnaasiumi muud	15 500
3220	Laekumised teistelt omavalitsustelt	1 568 000
3221	<i>Kultuuriasutuste laekumised majandustegevusest</i>	6 000
3224	<i>Sotsiaalasutuste laekumised majandustegevusest</i>	59 000
3325	<i>Elamu- ja kommunaalasutuste laekumised majandustegevusest</i>	160 000
3229	<i>Üldvalitsemisasutuste laekumine majandustegevusest</i>	5 000
3233	<i>Üüri ja renditulud</i>	32 000
3237	<i>Koha – ja platsimaks</i>	3 200
3237	<i>Hoonestusõiguse seadmise tasu</i>	7 500
3238	<i>Muu kaupade ja teenuste müük</i>	65 000
35	TOETUSED	15 277 610
3500	<i>Sihotstarbelised toetused jooksvateks kuludeks</i>	434 710
3500.00	<i>Maavalitsus</i>	2 580
3500.00.08	<i>Põllumajandusministeerium (Koolipiim)</i>	40 000
3500.00.09	<i>Rahandusministeerium</i>	59 630
3500.8	<i>Muudelt residentidelt</i>	332 500
3502	<i>Sihotstarbelised toetused põhivara soetamiseks</i>	4 802 900
3502.00.06	<i>Kultuuriministeerium</i>	300 000
3502.00.07	<i>Majandus- ja kommunkatsiooniministeerium</i>	1 051 900
3502.03	<i>Ettevõtluse Arendamise SA</i>	265 000
3502.03	<i>Keskonnainvesteeringute Keskus (KIK)</i>	3 186 000
352	<i>Mittesihotstarbelised toetused</i>	10 040 000
352.00.17	<i>Tasandusfond</i>	4 448 000
352.00.17	<i>Toimetulekutoetus</i>	176 000
352.00.17	<i>Koolilõuna</i>	339 100
352.00.17	<i>Hariduskuludeks</i>	4 586 100
352.00.17	<i>Hariduse investeeringud</i>	480 800
352.00.17	<i>Täiendkoolitus</i>	10 000
38	MUUD TULUD	61 300
382	<i>Tulud varadelt</i>	61 300
3820	<i>Intressi- ja viivisetulud hoiustelt</i>	1300
3825	<i>Laekumine vee erikasutusest</i>	15 000
3882	<i>Saastetasud</i>	45 000
821	KULUDE KATTEKS SUUNATUD JÄÄK	840 890
821.2	<i>Vaba jääk</i>	840 890

EELARVE TULUD KOKKU 27 266 250

FINANTSEERIMISTEHINGUD

20.6 KOHUSTUSTE VÄHENEMINE		Lisa 3
2081.6.0	Võetud laenu tagasimaksmine valitsussektorisiseselt	-400 000
2081.6.8	Võetud laenu tagasimakse SEB Ühispank	-400 000

FINANTSEERIMISTEHINGUD KOKKU

400 000

Lisa nr 4

Seletuskiri Võhma linna 2008. a eelarve eelnõu juurde

Eelarve on koostatud vastavalt Võhma linna põhimäärusele ja on kooskõlas kõigi kehtivate õigusaktidega. Väärtustamiseks linna heaks töötavaid inimesi on kavandatud asutuste töötajate töötasude kasvaks 20%. Tulud on jaotatud järgmiselt: maksud, kaupade ja teenuste müük, toetused, materiaalsed ja immateriaalsed varad müük, tulud varadelt ja muud tulud.

Eelarve koostamisel on kasutusele võetud uus mõiste - finantseerimistingimused. Finantseerimistingimustes kajastatakse kõik finantsvarade ja muude finantskohustuste suurenemised ja vähenemised. Finantseerimistinginguna ei käsitleta intressidega seotud tulusid ja kulusid. Tulude planeerimisel on lähtutud eelmiste aastate tulude laekumistest ja oletatavatest rahaeraldustest. Füüsilise isiku tulumaksu laekumine on planeeritud 9,0% suuremaks eelmise aasta tegeliku laekumisega. Kaupade ja teenuste müügi laekumine on planeeritud 1,01% võrra väiksem kui eelmise aasta eelarve. Riigieelarve tasandusfond on planeeritud arvestades Rahandusministeeriumi poolt tehtud arvestusi. Hariduskuludeks eraldatav tasandusfondi osa on planeeritud Ra-

handusministeeriumi poolt tehtud arvestustel. Ka toimetulekutoetuse eraldatav tasandusfondi osa on planeeritud lähtuvalt arvestustest. Toetused muudelt residentidelt on planeeritud linna päevade tulu 300 000 krooni.

2007. a eelarve tegelikud tulud olid 26 615 823,27 ja tegelikud kulud 25 774 909,34 krooni.

Eelarve vabaks jäägiks kujunes 840 913,93 krooni.

TULUD

Maksud

Kogu eelarve tuludest laekub maksudest 32,41%, kokku 8 837 000 krooni, millest üksikisiku tulumaks moodustab 31,91%, summas 8 700 000 krooni; maamaks 0,50%, summas 137 000 krooni. Maamaksuäär on 2,0%.

2007 tegelik 8 056 371

2008 prognoos 8 837 000

Kaupade ja teenuste müük

Siin kajastatakse koos varem eraldi käsitletud riigilõiv, laekumisi majandustegevusest, muud segatulud, laekumised teistelt omavalitsustelt ja osaliselt tulu varadelt.

Kaupade ja teenuste müük moodustab eelarve tulude mahust 8,25% ning see jaguneb:

• riigilõiv 15 000 krooni,

• laekumine haridusasutuste majandustegevusest 328 750 krooni, sellest 132 000 krooni lapsevanema osalemine toitlustamiskulude katmisel koolieelses lasteasutuses, 107 250 krooni lapsevanema tasu koolieelsete lasteasutuste kulude katmisel, 1 000 krooni lasteaia muud tulud, 60 000 krooni lapsevanema osalemine toitlustamiskulude katmisel gümnaasiumis, 13 000 krooni gümnaasiumi põhitegevusega seotud teenused, 15 500 krooni gümnaasiumi muud tulud,

• laekumine teistelt omavalitsustelt 1 568 000 krooni,

• laekumine kultuuriasutuste majandustegevusest 6 000 krooni, sellest kultuurimaja piletitest müük 2 500 ja rent 3 500 krooni,

• laekumine sotsiaalasutuste majandustegevusest 59 000 krooni, sellest 6 000 krooni päevakesksete teenused, 3 000 krooni sotsiaalkorterite kuludes osalemine, 9 000 krooni vanurite hooldusteenus, muud 41 000 krooni,

• laekumine üldvalitsusasutuste majandustegevusest 5 000 krooni,

• laekumine elamu- ja kommunaalasutuste majandustegevusest 150 000 krooni (ELKO lt)

Järg lk 4

KULUD

Lisa 2

KULUD TEGEVUSALADE JÄRGI		Lisa 2
01	ÜLDISED VALITSUSSEKTORI KULUD	3 098 325
01111	<i>Linnavolikogu</i>	167 880
50	<i>Personalikulud</i>	137 280
55	<i>Majandamiskulud</i>	30 600
01112	<i>Linnavalitsus</i>	2 141 790
4	<i>Eraldised</i>	20 000
50	<i>Personalikulud</i>	1 743 990
55	<i>Majandamiskulud</i>	377 800
01114	<i>Reservfond</i>	309 985
01600	<i>Liikmemaks ja ühistegevuse kulud</i>	153 170
4	<i>Eraldised</i>	153 170
01700	<i>Valitsussektori võla teenindamine</i>	325 500
65	<i>Muud kulud (intressid)</i>	325 500
02	RIIGIKAITSE	5 000
02	<i>Kaitseliit</i>	5 000
4	<i>Eraldised</i>	4 760
55	<i>Majandamiskulud</i>	240
03	AVALIK KORD JA JULGEOLEK	20 000
03100	<i>Politsei</i>	20 000
55	<i>Majandamiskulud</i>	20 000
04	MAJANDUS	1 611 165
04210	<i>Maakorraldus</i>	184 935
50	<i>Personalikulud</i>	107 445
55	<i>Majandamiskulud</i>	77 490
04510	<i>Linnateede ja tänavate korrashoid</i>	1 051 900
4	<i>Eraldised</i>	350 600
15	<i>Investeeringud</i>	701 300
04511	<i>Liikluskorraldus</i>	20 000
55	<i>Majandamiskulud</i>	20 000
04900	<i>Majandusala tegevuse haldamine (Transport)</i>	354 330
50	<i>Personalikulud</i>	166 030
55	<i>Majandamiskulud</i>	178 000
65	<i>Muud kulud (intressid)</i>	10 300
05	KESKKONNAKAITSE	400 000
05100	<i>Jäätmeäritlus (prügivedu)</i>	50 000
4	<i>Eraldised</i>	50 000
05400	<i>Haljastus</i>	350 000
4	<i>Eraldised</i>	350 000
06	ELAMU- JA KOMMUNAALMAJANDUS	4 226 210
06300	<i>Veevarustus</i>	3 697 100
15	<i>Investeeringud</i>	3 697 100
06400	<i>Tänavavalgustus</i>	300 000
4	<i>Eraldised</i>	300 000
06601	<i>Elamu- ja kommunaalmajanduse haldamine</i>	80 000
55	<i>Majandamiskulud</i>	80 000
06602	<i>Kalmistud</i>	50 000
4	<i>Eraldised</i>	50 000
06605	<i>Muu elamu- ja kommunaalmajanduse kulu</i>	99 110
4	<i>Eraldised</i>	99 110
07	TERVISHOID	3 000
07600	<i>Muud tervishoiukulud (Hõlmamata isikud)</i>	3 000
4	<i>Eraldised</i>	3 000
08	VABAAEG, KULTRUUR JA RELIGIOON	3 004 075
08102	<i>Sporditegevus (Spordikeskus)</i>	256 990
50	<i>Personalikulud</i>	126 775
55	<i>Majandamiskulud</i>	130 215
08105	<i>Võhma Muusikakool</i>	643 000
50	<i>Personalikulud</i>	525 860
55	<i>Majandamiskulud</i>	117 140
08107	<i>Noortekeskus</i>	303 060
15	<i>Investeeringud</i>	200 000
55	<i>Majandamiskulud</i>	103 060
08109	<i>Vaba aja üritused (sport ja muud)</i>	111 000
4	<i>Eraldised</i>	111 000
08201	<i>Raamatukogu</i>	383 340
50	<i>Personalikulud</i>	248 840
55	<i>Majandamiskulud</i>	134 500
08202	<i>Kultuurikeskus</i>	686 000
50	<i>Personalikulud</i>	405 900
55	<i>Majandamiskulud</i>	280 100
08203	<i>Kultuurirajatised (muuseum, infopunkt)</i>	251 290
15	<i>Investeeringud</i>	251 290
08208	<i>Kultuuriüritused (Võhma linna päevad)</i>	300 000
55	<i>Majandamiskulud</i>	300 000
08209	<i>Seltsitegevus</i>	20 000
4	<i>Eraldised</i>	20 000
08300	<i>Ringhäälingu- ja kirjastamiseteenused (Linnaleht)</i>	49 395
50	<i>Personalikulud</i>	14 395
55	<i>Majandamiskulud</i>	35 000
09	HARIDUS	13 270 445
09110	<i>Eelharidus (Lasteaed Mänguveski)</i>	2 509 835
50	<i>Personalikulud</i>	1 566 385
55	<i>Majandamiskulud</i>	604 650
15	<i>Investeeringud</i>	338 800
09220	<i>Gümnaasium</i>	10 210 610
50	<i>Personalikulud</i>	7 020 000
55	<i>Majandamiskulud</i>	2 575 610
4	<i>Eraldised</i>	3 000
15	<i>Hariduse investeeringud</i>	600 000
65	<i>Muud kulud (intressid)</i>	12 000
09800	<i>Teised vallad ja linnad</i>	550 000
55	<i>Majandamiskulud</i>	550 000
10	SOTSIAALNE KAITSE	1 228 030
10121	<i>Muu puuetega inimeste kaitse</i>	85 000
10200	<i>Eakate sotsiaalhoolekande asutused (Hooldekodud)</i>	140 000
55	<i>Majandamiskulud</i>	140 000
10200	<i>Eakate sotsiaalhoolekande asutused (Päevakeskus)</i>	120 845
50	<i>Personalikulud</i>	85 845
55	<i>Majandamiskulud</i>	35 000
10201	<i>Muu eakate sotsiaalne kaitse (Koduteenused)</i>	156 100
50	<i>Personalikulud</i>	154 100
55	<i>Majandamiskulud</i>	2 000
10402	<i>Muu perekondade ja laste sotsiaalne kaitse</i>	155 500
41	<i>Sotsiaaltoetused</i>	155 500
10402	<i>Muu perekondade ja laste sotsiaalne kaitse</i>	20 640
4	<i>Eraldised</i>	20 640
10402	<i>Teenused sotsiaalsetele riskirühmadele (ravimid)</i>	1 500
4	<i>Eraldised</i>	1 500
10600	<i>Eluasemeteenused (Sotsiaalkorter)</i>	30 000
55	<i>Majandamiskulud</i>	30 000
10701	<i>Riiklik toimetulekutoetus</i>	350 750
4131	<i>Sotsiaalabitoetus</i>	350 750
10900	<i>Muu sotsiaalne kaitse (Sotsiaalabi)</i>	167 695
50	<i>Personalikulud</i>	157 695
55	<i>Majandamiskulud</i>	10 000

EELARVE KULUD KOKKU

26 866 250

Algus lk 3

- 10 000 krooni kanalisatsiooniga liitujad,
- üüri- ja renditulu 32 000 krooni,
- muude kaupade ja teenuste müük 65 000 krooni, koha- ja platsimaksud 3 200 krooni ning hoonestusõiguse seadmise tasu 7 500 krooni.

2007 tegelik 2 066 052
2008 prognoos 2 249 450

Tulud varadelt

Tulud varadelt moodustavad tuludest 0,22% ehk kokku 61 300 krooni, mis jaguneb järgmiselt:

- intressi- ja viivisetulud 1 300 krooni
- laekumine vee erikasutamise 15 000 krooni,
- saastetasud 45 000 krooni.

2007 tegelik 583 738
2008 prognoos 61 300

Toetused

- Toetused moodustavad tuludest 56,03%, kokku 15 277 610 krooni, mis jagunevad:
- muudelt jur.isikutelt, sihtasutustelt ja muudelt residentidelt 3 783 500 krooni,
 - koolilõunatoetus 339 100 krooni,
 - koolipiimatoetus 40 000 krooni,
 - 4 448 000 krooni riigieelarve tasandusfondi vastavalt Rahandusministeeriumi planeeritud suurusele,
 - hariduskuludeks 4 993 100 krooni,
 - lasteaiade täiendkoolitus 10 000 ja investeeringud 73 800 krooni,
 - toimetulekutoetuseks 104 000 ja sotsiaalarenguks 72 000 krooni ja 2 580 krooni lapsehoiuteenuseks,
 - kohalike teede raha 1 051 900 krooni,
 - õppelaenu ja maksud 59 630 krooni,
 - investeering koolile 300 000 krooni.
- 2007 tegelik 15 118 451
2008 prognoos 15 277 610

Asutuste kulude planeerimisel ei ole arvestatud 2007. aasta sihtlaekumisi ega täiendavate taotluste rahuldamisi 2007. aastal. Püskikulude asutuste eelarvetes on põhilises osas planeeritud 2007. a eelarve tasemel v.a kütte-, vee- ja kanalisatsiooni kulud.

KULUD

Üldised valitsussektori teenused

Laenu- ja kapitalliisingu intresside tagasimaksed ja reservfondi kajastatakse valitsussektori kuluna.

Üldised valitsussektori kulud moodustavad ilma reservfondi ja võla teenindamiseta eelarve kuludest 9,03%, kokku 2 462 840 krooni, mis jaguneb:

- linnavolikogu 167 880 krooni,
- linnaavalitsus ametiasutusena 2 141 790 krooni,
- omavalitsuste liikmemaks ning ühistegevuse kulud 153 170 krooni.

Üldvalitsemiskulude võrdlus ilma reservfondi ja võla teenindamiseta:

2007 tegelik 2 119 269
2008 prognoos 2 462 840

Riigikaitse, avalik kord ja julgeolek

Riigikaitse, avalik kord ja julgeolek moodustavad eelarve kuludest 0,09%, kokku 25 000 krooni.

Siia kuulub kaitseleidlule 5 000 krooni ja politseile 20 000 krooni.

2007 tegelik 20 062
2008 prognoos 25 000

Majandus

Majanduse kulud moodustavad eelarve kuludest 5,91%, kokku 1 611 165 krooni ning jagunevad järgmiselt:

- maakorraldus 184 935 krooni,
- liikluskorraldus 20 000 krooni,
- majandusala tegevuse haldamine (transport) 354 330 krooni,
- linnateede ja tänavate korrashoid 1 051 900 krooni.

2007 tegelik 1 488 282
2008 prognoos 1 611 165

Keskonnakaitse

Keskonnakaitse kulud moodustavad eelarve kuludest 1,47%, kokku 400 000 krooni ning jagunevad järgmiselt:

- jäätmekäitlus (prügivedu) 50 000 krooni,
- haljastus ja heakord 350 000 krooni.

2007 tegelik 748 610
2008 prognoos 400 000

Elamu- ja kommunaalmajandus

Elamu- ja kommunaalmajanduse kulud moodustavad eelarve kuludest 15,50%, kokku 4 226 210 krooni ning jagunevad järgmiselt:

- veevarustus 3 697 100 krooni investeeeringud,
- tänavavalgustus 300 000 krooni,
- kalmistud 50 000 krooni,

muu elamu- ja kommunaalmajanduse kulu 99 110 krooni (sauna, Kauba t 3 ruumide ja Võhma jõulupuuga seotud kulutused),

elamu- ja kommunaalmajanduse haldamine 80 000 krooni (hoonete kindlustus ja linna korterid).

2007 tegelik 711 960
2008 prognoos 4 226 210

Tervishoid

Tervishoiu kulud moodustavad eelarve kuludest 0,01%, kokku 3 000 krooni, milleks on muud tervishoiukulud 3 000 krooni (ravikindlustusega hõlmamata isikute ravikulud).

2007 tegelik 730
2008 prognoos 3 000

Vabaaeg, kultuur, sport

Vabaja, kultuuri ja spordi kulud moodustavad eelarve kuludest 11,02%, kokku 3 004 075 krooni ning jagunevad järgmiselt:

- sporditeenused 256 990 krooni (spordikeskus),
- noortekeskus 303 060 krooni,
- vaba aja üritused 111 000 krooni (spordi ja muud üritused),
- raamatukogu 383 340 krooni,
- kultuurikeskus 686 000 krooni,
- kultuuriüritused 300 000 krooni (Võhma linna päevad),
- seltsitegevused 20 000 krooni,
- ringhäälingu- ja kirjastustegevused 49 395 krooni (linnaleht),
- Võhma Muusikakool 643 000 krooni,
- investeering 251 290 krooni (Võhma linna turismi-infopunkti loomine, muuseumi ja vaatetorni renoveerimine ajaloolises linnavalitsuse hoones).

2007 tegelik 2 862 560
2008 prognoos 3 004 075

Haridus

Hariduskulud moodustavad eelarve kuludest 48,67%, kokku 13 270 685 krooni, mis jaguneb järgmiselt:

- Lasteaed Mänguveski 2 509 835 krooni,
- Võhma Gümnaasium 10 210 850 krooni.

Hariduskuludena käsitletakse ka Võhma linnas elavate, kuid teistes KOV-des õppivate õpilaste koolikoha kulu 550 000 krooni, varem paiknes vastav kulu arvele mille real.

2007 tegelik 16 162 729
2008 prognoos 13 270 685

Sotsiaalne kaitse

Sotsiaalse kaitse kulud moodustavad eelarve kuludest 4,50%, kokku 1 228 030 krooni, mis jaguneb järgmiselt:

- muu puuetega inimeste kaitse (hooldajatoetus) 85 000 krooni,
- eakate sotsiaalhoolekande asutused 260 845 krooni (üldhooldekodud 140 000 krooni ja päevakeskus 120 845 krooni),
- muu eakate sotsiaalne kaitse 156 100 krooni (koduteenus),

muu perekondade ja laste sotsiaalne kaitse 157 000 krooni (toetus 2008. a sündinud lastele 70 000 krooni ja sotsiaaltoetused 87 000 krooni, sellest: Toiduraha soodustus lasteaiadele 3 500 krooni,

Matusetoetus 31 000 krooni,
Küttetoetus 5 000 krooni,
Koolitoetus 4 000 krooni,
Ühekordne toetus 42 000 krooni,
Ravimitoetus 1 500 krooni),
eluasemeteenused 30 000 krooni (sotsiaalkorter) ja muu sotsiaalne kaitse 167 695 krooni,
toimetulekutoetus 350 750 krooni ja lapsehoiuteenus 20 640 krooni.
2007 tegelik 909 978
2008 prognoos 1 228 030

FINANTSEERIMISTEHINGUD

Laenu tagasimaksimine 400 000 krooni SEB Ühispankale.
Aastavahetuse jäägi on 840 890 krooni.

KOHUSTUSED

Võhma linnal on käesoleval ajal järgmised finantskohustused:

1. Laenu

- 1.1. SEB Ühispankast 3,4 miljonit krooni aastani 2012 fikseeritud intressiga 4,27%.
- 1.2. EV Rahandusministeeriumi laen 5,7 miljonit krooni aastani 2017.

Tiina Ranne
Pearaamatupidaja

Tere jälle, armsad väiksed ja suured võhmalased!

Et viimastest teadetest lasteaiade toimetamiste kohta on möödas juba mõni aeg, siis käes on paras aeg taas endast teada anda.

Lasteaias läheb elu ikka kiirelt - iga päev ja hetk on omamoodi. Täna tundub, et pikalt oodatud talv siiski lõplikult mööda saamas ja saabumas on kevad.

Nii mõnelegi võib tunduda lumevaene talv lõputult igav ja hall, ometi selline väide siin majas on täiesti kohatu, sest lume puudumise tõttu ei jäänud siin mitte midagi tegemata.

Novembris oli meie majas mitu põnevat ettevõtmist alates isade- ja mardipäeva tähistamisest kuni prüginäituseni välja.

Enne aastavahetust kolis Vesikisellide rühm "Talvekorterisse" ehk kuna nende päriselamises algas suur remont, siis tuli elada mõni aeg seni tühjana seisnud ruumides. Rühma töötajad olid suutnud pikka aega kasutuna seisnud rühmaruumid äärmiselt hubaseks kujundada, nii et võõras ei pruukinud aru saada, et elamine-olemine pisut teistsugune oli.

Vesikisellid alustasid remonditud ruumides taas veebruari keskel. Siinkohal kuuluvad suured tänusõnad lapsevanematele, kes suhtusid vaatamata kolimise ja remondi tõttu tekkinud ebameeldivustele asjasse väga mõistvalt ning aitasid nõu ja jõuga.

Remondi tõttu tuli osa mööblit lasteaias saali paigutada ja nii otsustati jõulupidu läbi viia õues. Kuna varasem õue-jõulupeo kogemus puudus, siis mõningase arutelu tulemusel leiti, et seekord kutsutakse jõuluvana laste tegemisi vaatama lasteaias väikese mäe juurde, muidugi eeldades, et lumi on maas. Külmetaat oli seekord tõesti kade ja lund ei teinudki, ometi oli unustanud ta oma kotisuu vähemalt nii palju lahti, et maapind oli kenasti selleks ajaks ära külmunud, kui lasteaias mäe juures jõuluvana ootuses laulu ja tantsu löödi. Peo lõppedes leiti, et samalaadset jõulupidu võiks läbi teha teinekordki. Uuel aastal algas elu lasteaias uue hooga.

Ilma lumeta pidasime ka vastlapäeva, mis toimus lasteaias saalis, meenutades ja tutvustades vanu vastlakombeid. Oleks aga tõesti kahju, kui tulevikus peaks lastele vastlaid ja kelgusõitu tutvustama ainult raamatu, piltide või video vahendusel.

Muidugi toimus kõigile vana tuttav sõbrapäev, kus kõik vähegi õiged sõbrad punases riietuses lasteaias olid.

Vabariigi aastapäeva plaanitati esialgu tähistada koos Võhma Gümnaasiumi saalis, kuid laste haigestumise suurenemise tõttu tuli jääda oma armsasse väikesesse saali.

Meeldiva üllatuse tegi linnavalitsus, tuues lasteaias väga erilise pidu-päeva puhul suure tordi.

*Kevad jällegi on käes,
pakatavad täies väes
pungad põõsal, pungad puul,
aasal tantsib lõunatuul
(K. Merilaas)*

Peagi on oodata kevadpühi, samuti ootavad õppimist väikesed näidendid igalt rühmalt, mida emadepäeval näha saab.

Veel mõni kuu ja varsti hakkabki lasteaias peret heitma - sel aastal on kooli minemas kaksikümne last. Uute avalduste laekumise põhjal on praeguse seisuga veel vabu kohti. Sel õppeaastal töötab lasteaias kolmerühmalisena kuni jaanipäevani ja on kollektiivpuhkusel kuni augusti lõpuni. Lasteaias ootame lapsi taas 1. septembrist 2008. Lasteaias puudutav info on nähtav Internetis aadressil <http://www.vohma.ee/lasteaiad>

Täname linnavalitsust, lapsevanemaid, lasteaias hoolekogu ja gümnaasiumi meeldiva koostöö eest ja soovime, et see jätkuks ka edaspidi!

Võhma lasteaias Mänguveski
pere nimel

Asta Laas
juhataja

Sõbrapäev

Vabariigi aastapäev

Mardipäev

Prüginäitus

Vesikisellid tagasi vastremonditud ruumides

Külaskäigud vanurite juurde

Lõbusad laululapsed

Eestimaa Rahvaliidu Võhma organisatsioon on järginud juba viis aastat traditsiooni - käia külas vanuritel Eesti Vabariigi aastapäeval Piiistvere hooldekodus. Seekord oli juubeliaasta, Eesti Vabariigi 90. aastapäev.

Rahvaliit väärtustab igat inimest, vaatamata tema sotsiaalsest seisundist ja kohast, kus ta viib. Kõik inimesed võtavad osa vabariigi aastapäevale pühendatud üritustest, kuid vanurid hooldekodudes ei pääse tervise tõttu kuhugi, ka nende elu tuleb muuta inimväärseks.

21. veebruaril külastasid Võhma Gümnaasiumi laululapsed koos juhendajate Maarika Reimandi ja Mait Reimanniga ja Rahvaliidu naisühendusjuhi Ly Udikasega Piiistvere hooldekodu. Lapsed esinesid väikese kontserdiga. Loeti luuletusi, mängiti pilli ja lauldi Eesti Vabariigi juubeli tähistamiseks. Kontserti kuulama olid tulnud asutuse oma töötajad, hoolealused, kes said ise kõndida, ja osa toodi ratastooliga.

Noored olid vanadekodus väga oodatud, kuna nad on oma varasemate esinemistega võitnud töötajate kui ka hoolealuste südamed. Peale kontserti vahetati kinke. Oli tore valmistada heameelt ja luua vaheldust hoolealustele igapäevaellu.

Võhma ja Põltsamaa linnal on tihenend sõprussidemed, ning kuna ise elan Võhma linnas ja töötan Põltsamaa linnas SA Põltsamaa Tervis meditsiiniõena, tuli mõte ka oma hoolealustega pidulikult tähistada Eesti Vabariigi 90.

aastapäeva. Sellest sõidust kirjutab Regina.

Leida Kuld Rahvaliidu Võhma osakonna juht

Seoses Eesti Vabariigi 90. aastapäeva pidustustega oli Võhma kapellil võimalus külastada Põltsamaa Tervis Hooldekodu. See toimus 23. veebruaril. Auto mahutas neli esinejat: Eevi Tabur, Regina Puusepp, Aliis Vahtra ja Helder Kallas.

Sisenesime kaunit remoniditud puhastesse ruumidesse. Hoolealused olid kõik juba ootamas, istudes puhkenurgas diivanil, kes ratastoolis, kes muu abivahendiga.

Esinesime fuajees. Laulsime koduteemalisi laule ja mängisime isamaalisi lugusid "Mu isamaa armas"; "Mu meelen kuldne kodukotus"; „Seal Põhjarannikul“ jt. Soleerisid Helder Kallas lauluga „Vaikne kena

kohake" ja Aliis Vahtra lauluga „Sinu ilusad sinised silmad“, mis said suure aplausi ja kiitvaid sõnu. Oli neid, kellel olid sõnad peas ja laulsid kaasa.

Vastuvõtt oli soe ja sõbralik. Üks proua kallistas kahel käel esinejaid, kuna need lood töid talle meelde tema noorusmälestusi.

Hoolealustele viisime külastada hea tuju ja maiustusi.

Juhataja Merle Mölder tänas kõiki külalisi kevadiste tulbiõitega. Vestlesime veel väikeses kohvilauas.

Lõpetuseks soovisid kapelli liikmed tutvuda hoolealuste ruumidega, millega nad olid väga rahul. Ruumid on kaunit remoniditud, valgusküllased ja puhtad.

Aitäh kõigile headele inimestele! Loodame, et teinekordki saame korraldada selliseid üritusi hooldekodudes - kes teab, kus me ise ükskord võime olla.

Regina Puusepp

Piiistvere hoolealused

Südamed laulsid Paides võidu

17. veebruaril toimus Paide kultuurikeskuse väikeses saalis, Kesk-Eesti Noortekeskuse eestvedamisel seitsmes üleriigiline noorte omaloominguliste laulude konkurs „Südamelaul 2008“. Omaloomingu-konkursi korraldajate soov on teadvustada ja tunnustada nõ „sahtlissekirjutajate“ loomingut.

Võistlesid kodu-, armastus- ja ühiskonnakriitilised laulud. Ühtekokku kõlas 28 omaloomingulist laulu ja võistlustules käis üle 50 laulja, noore autori ja pillimehe kaheksast Eesti maakonnast: Tartu-, Rapla, Harju-, Valga-, Viljandi-, Põlva-, Lääne-Viru- ja Järvamaalt.

Noorte loomingut hindas žürii, kuhu kuulusid laulja ja muusik Helin-Mari Arder, muusikaõpetaja ja lastelaulude autor Tiina Kivimäe ning luuletaja ja muusik Jaan Pehk.

Korraldaja Eve Siilak ütles, et peab üritust õnnestunuks. „Osavõtjate hulk laine- tab aastast aastasse, nagu loomingus ikka - kord tuleb vaim peale, kord ei tule,“ arutles ta. Siilak lisas, et seekord oli küll vähem osalejaid, kuid see-eest huvitavamad ja

paremad laulud. Hea märk on ka see, et saatepillide valik on laienenud.

Žürii liige Jaan Pehk märkas eelmise aastaga võrreldes edasiminekut. „Need, kes varem kirjutasid hästi, kirjutavad edasi hästi,“ selgitas ta. „Need, kes enne kirjutasid keskmiselt, on nüüd hakanud paremini kirjutama, taandarengut ei ole.“ Pehk soovitas noortel julgemalt oma lugusid välja tuua, kuid

liskas, et ega kedagi kohustada saa.

Mõnusat vaheesinemist pakkus tüdrukutebänd Miip Kehrast. Noorte looming salvestati live-lindistusena CD-le ja DVD-le.

Erinevatest allikatest kokku miksinud anonüümne muusikaarmastaja

Konkurss tõi kolm eripremiat Võhma noortele, keda juhendab muusikakooli õpetaja Maarika Reimand: **Preemia kuni 12-a vanuserühmas** Sanna Härm, 9-a - laul „Eesti, mu Eesti“ **Armastuslaulude preemia 13-15-a vanuserühmas** Maria Gertsjak - laul „Ära küsi“ **Paide linna eripremia** ja esinemiskutse üritusel „Andekas Laps“ - Sanna Härm

Eesti, mu Eesti (autor Sanna Härm)

Eesti on mu sünnimaa, kus ma kasvan suureks, siin mu kodu kaunike isa-ema juures.

Armastan ma kodumaad, tema metsi, maid. Hoian Eestit südames ja mõtlen, mis tast sai.

Refr: Kuhu ma ainult vaatan kõikjal näen vaid järvi, kuhu ma pilgu suunan, silm näeb sinist värvi. Kuhu ma ainult vaatan põllud ümberringi, kuhu ma pilgu suunan, silm näeb musta värvi.

Teised rahvad üle ilma sõpradeks on meile, suureks saades tahan ma külla minna neile.

Ometigi, ometigi koju tõmbab mind. Üle kõige vajan siiski, Eestimaa, ma sind!

Refr: Kuhu ma ainult vaatan...

Ära küsi

(autor Maria Gertsjak)

Ära küsi, ära küsi, misjaoks ma olen siin. Ära looda, ära looda, et saad mu tagasi.

Refr: Sest ma ei vasta sulle, sest haiget tegid sina mulle. Ja ma ei ütle iial, et armastan sind liialt.

Ära mõtle, ära mõtle, et jään sind taga nutma. Ma ei taha, ma ei taha, et andeks palud sa.

Refr. Sest ma ...

Kuid nagu linnud lendavad ära, kui neil on külm, lähen ka mina, sest su lähedus on minu jaoks kui jääne ilm.

Refr. Sest ma ...

Üks tont käib ringi mööda Võhmat...

... ja tema nimi on KUU-LUJUTT.

Kuulujutt sellest, et sügise kaovad Võhma koolist gümnaasiumiklassid. Ma ei tea, kus on selle jutu juured. Kas selles, et räägitakse Viljandi maakonna koolivõrgu korrastamisest või hoopis laste arvu vähenemisest? Ja hirmul on paraku suured silmad.

Tahaksin kõiki Võhma elanikke ja eriti kooliga seotud inimesi rahustada ja tuletada meelde, et kooli saatus sõltub eelkõige kogukonnast: õpilastest, kes tahavad õppida ja väärtustavad teadmisi; vane-

matest, kes oma lapsi õppimise juures aitavad ja toetavad; õpetajatest, kes jagavad oma teadmisi ja kogemusi; kooli juhtkonnast, kes püüab luua kõige paremad tingimused hea hariduse omandamiseks; linnavalitsusest, kes kooli omanikuna teeb kõik koolile paremate võimaluste loomiseks ja kõikidest Võhma elanikest, kes saavad oma kooli ja linna mainet tõsta.

Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse paragrahv 11 ütleb: (1) Haridus- ja Teadusministeerium ja valla- või linnavalitsus, lähtudes kohaliku

omavalitsuse volikogu otsusest, moodustavad ning finantseerivad põhi- ja keskkoolide omandamise võimaldamiseks vajalikul hulgal koole.

Võhma Gümnaasium on Võhma linna ainus kool, järelikult ka ainus võimalus kodu lähedal keskkooli omandada. Paljud lapsed tahavad põhikooli lõpetamise järel kodust kaugemale lennata ja iseseisvat elu alustada. Neil on see võimalus. Aga on ka teine osa, kes tahavad jääda koju ja väärtustavad rohkem peret, loodussõbralikku elukeskkonda ja väikest kooli.

Väike kool ei ole sellepärast kindlasti mitte halb, et ta on väike. Väikeses koolis on palju rohkem võimalusi läheneda õpilastele individuaalselt ja ka väikeses koolis võivad töötada väga head õpetajad.

Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 32 räägib kooli ümberkorraldamisest ja kõlab järgmiselt:

§ 32. Kooli ümberkorraldamine, ümberkujundamine ja tegevuse lõpetamine

(1) Gümnaasiumi korraldab ja kujundab ümber või lõpetab linnavalikogu otsuse alusel linnavalitsus riigi ja

Võhma linna õigusaktidega ettenähtud korras.

(2) Gümnaasiumi ümberkorraldamise, ümberkujundamise või tegevuse lõpetamise otsus tehakse arvestusega, et sellest on võimalik teavitada kirjalikult Haridus- ja Teadusministeeriumi, maavanemat, kooli ja vanemaid ning õpilasi vähemalt kuus kuud enne uue õppeaasta algust.

(3) Gümnaasiumi ümberkorraldamine, ümberkujundamine või tegevuse lõpetamine toimub pärast õppeperioodi lõppu.

Kõik need seaduseaktid

peaksid andma kindlustunde, et ühe kooli ümberkujundamine ei ole ühe inimese hetkeotsus, vaid sõltub paljudest erinevatest inimestest. See, et gümnaasium Võhmas edasi tegutseks ja Võhma linna maine paraneks, sõltub meist kõigist: õpilastest, õpetajatest, kooli juhtkonnast, vanematest ja kõikidest Võhma elanikest. Jõudu ja arukust meile kõikidele probleemide lahendamiseks ja õigete otsuste tegemiseks!

**Külli Saarnik
Direktor**

Eesti rahvakalendri tähtpäevi

12. märts – korjusepäev

See on püha, mille kohta pole teada või säilinud pea mingit pärimust, kuigi päeva nimi on põline. Soomes ja Karjalas on korjusepäev talve poolitaja. Soome teadlase K. Vilku arvates on korjusepäev muistne rahva kokkutulekupäev. Korjusepäev jagab huvitava kombel koos künnipäeva (14.04.), karusepäeva (13.07.) ja kolletamispäevaga (14.10.) ajastaja neljaks. Seejuures pole ka künnipäev ja kolletamispäev mingil kombel seotunud kirikukalendri ja kaotatud suurema osa tähendusest ja kombestikust lähedalolevatele pühile.

Korjusepäeva peeti ka veidi pühaks, sellel päeval keetnud perenaine perele söögiks ube-kapsaid.

Saarde

- Korjusepäeval võivad juba lapsed kambris paljajalu joosta.
- Vanad inimesed Saardes teavad kõnelda, et korjusepäevast hakkavat korr (suur must rahn) metsas puu oksa pihta nokaga pörri laskma. See olla esimeseks kevade tuleku kuulutuseks.

14. märts – emakeelepäev

14. märtsil 1801 sündis Kristjan Jaak Peterson - andekas eesti soost noormees, kes nimetas end maarahva laulikuks. Kristjan Jaak oli keelte peale erakordselt andekas. Ta tundis huvi ka indiaani ja aafrika keelte vastu ning oli võimeline õpetama saksa, inglise, vene, ladina, kreeka ja heebrea keelt. Selle soliidse loetelu peale kerkib küllap silme ette eakas hallipäine professor! Kes teab, kui palju keeli oleks Kristjan Jaak selgeks saanud, kui oleks elanud kõrge eani, kuid kahjuks viis tuberkuloos - tollases kõnepruugis tiisikus - andeka noormehe kaasa 21-aastaselt.

Emakeelepäeva idee kuulub Ida-Virumaal asuva Sonda kooli staažikale õpetajale ja juhatajale Meinhard Laksile, kes hakkas 1995. aastal koguma toetuskirju meie emakeele kaitseks. Mitmel pool peeti emakeelepäeva juba 1996. aastal, kuid ametlikult kuulutas Riigikogu selle päeva riiklikuks pidupäevaks 1999. aastal.

16. märts – palmipuudepäev

Liikuv püha, mille juures levinuim tava on pajuurbaades (ka kase vm okstega) urbimine, mis tähistab tervise, edu ja õnne ülekannet. Komme on laiemalt kogu Euroopas tuntud. Varahommikul äratati magajad pajutibudega lüües ja sooviti neile tervist või näiteks: "Virgaks, viksi!"

Koju toodud pajuoksi oli tavaks hoida vaasis lihavõttepühade lõpuni. Koju toodi peale pajuokste aga ka lepa-, kase-, sarapuu- ja muid urbi. Mõnel pool on pajuurbi viidud ka haudadele.

Pajuoksi on õigeuskirikus pühitsetud ja seetõttu on neid kasutatud ka maagiliste toimingu- ja nõiduse juures. Näiteks hoiti neid karjalaskmiseni ja löödi siis nendega loomi, et nad terved ja tugevad oleksid. Loomi urviti aga ka kohe pajuokste kojutoomisel, et saada sama valgeid lambaid. Pajuokste põllule viimine pidi viljaõnne, sipelgapessa torkamine karjaõnne tagama.

Mõnevõrra oli palmipuudepäeva seotud kapsakasvuga -

keriti suuri lõngakerasid suuremate kapsapeade tagamiseks.

Keelatud oli kapsa söömine ja juuste kammimine. Esimene oli parema kapsakasvu tagamiseks, kuid teine oli keelatud mure tõttu, mida on raske tänapäeval hinnata - peljati, et täid kasvavad muidu pajuurva suuruseks.

Kiriklikult märgib see päev Kristuse teekonda Jeruusalemma, mil rahvas tervitas tema saabumist palmiokstega.

Praegune kombestik on üsna ühetaoline, kuid hiliskeskajal oli tegemist populaarse pühaga, millel oli oma erijooni. Vaimulikud õnnistasid enne messi nn palmioksi ehk igihaljaid oksi, koguduselikmed kandsid neid ristikäigul ja viisid hiljem koju. Inglismaal valmistati jumalateenistuse ajal okstest või kodust toodud ja kirikus õnnistatud materjalist riste. Hiljem viidi need koju kaitsmaks majapidamist kõigi kurjade jõudude eest. Hilisematel sajanditel töid noored metsast sarapuu- jm oksi nii kaunistamiseks kui õnne tagamiseks. Põhja-Inglismaal tehakse tänini kaitsvandil riste.

Ka oli 19. sajandil tavaks koguneda mägedele tantsima, sportima, kooke ja mooruspuumarju sööma ning suhkruvett jooma. Et lärmati, joodi ja tunti end vabalt, keelati säärane pidutsemine peagi ära.

Tänini on Herefordis ja veel paaris piirkonnas säilinud 1570. aastal alguse saanud tava kirikuteenistuse järel jagada palmipuudepäeva kooki. Nüüd pakutakse pühade puhul ka siidrit.

Urvapuder

150-200 g pekki (võib ka läbikasvanud olla)
 ½ l vett
 ¼ - 1 kl odratangut
 ½ l piima, soola
 Pekk lõigata väikesteks kuubikuteks (urbade suuruseks) ja keeta koos tangudega tasasel tulel poolpehmeks. Lisada kuum piim, sool. Hautada valmimiseni. Lauale anda kuumalt taimeteega.

Hapurokk

10 l vett
 suur peotäis rukkijahu
 1 l hapupiima
 ½ l rõõska piima

Rukkijahu segada vähese külma veega, lisada ülejäänud vee kogusele ning keeta. Saadud vedelale rokale segada hulka hapu- ja rõõsk piim. Päevase seismise järel on rokk valmis, mida võib juua 3-4 päeva.

17. märts - käädrapäev

Lõuna-Eestis arvati, et käädrapäeval ärkavad putukad ja ussid ellu. Selle päeva põhjatuul ennustab külma suve. Kui sajab lund, on suvel palju kärbeid, parmusid ja kihulasi. Karulas hoiatati: "Käädrapäeval ei tohi hagu koju tuua - ussid tulevad koju!"

20. märts – suur neljapäev

Neljapäev enne munapäeva on suur neljapäev. Siis peaks hästi vara tõusma ja ette võtma koduse suurpuhastuse. Ühtlasi on see kõige kurja ja soovimatu tõrjumise ja eemalepeletamise päev. Loitsude ja taigadega kaitstakse pere ja majapidamine kõige soovimatu eest. Kui neljapäeval pole võimalik suurpuhastust ette võtta, sobib selleks ka laupäev. Lõuna-Ees-

tis on tavaks enne päevatõusu tuua tuppa nn linnulaaste e linnupuid. See andvat toojale virkust ja hea linnupesade leidmise õnne või lihtsalt leiuõnne. Lõuna-Eestis seatakse neljapäeval üles kiiged. Põhja-Eestis, kus loodus tärkab hiljem, on munapäeva ja kiigeaja algus suvistepühal.

21. märts – suur reede

Suure nädala keskmad pühad on suur neljapäev ja reede. Kogu nädalat palmipuudepühast lihavõtteni nimetatakse suureks ehk vaikseks nädalaks. Mõlema päeva kombestik on suuremalt jaolt sarnane. Kehtib juba nädala nimetuses peegelduv vaikusenõue ja keeld müra teha või kärarikaid töid ette võtta, sest muidu on oodata piksekahju.

Suur reede kui Kristuse surmapäev on aasta õnnetu päev, nagu reedene päev on tervikuna õnnetuim nädalapäev. Üldse peeti mitmete ebasoodsate tingimuste kokkulangemist eriti halvaendeliseks ja oma omadustelt oli selline kahtlemata suur reede. Rahvakalendris rõhutati päeva pühadust ja keeldu töötada. Hommikul tõusti vara, mitmel pool Lääne-Eestis ja saartel käidi nn hane teemas ehk kasevitstega magajaid peksmas. Majapidamisest ei tohtinud midagi välja laenata, et mitte loovutada oma majapidamise õnne. Samuti kui suurel neljapäeval oli oluline karjanõidus või üldse igasugune nõidus. Sarnaselt suure neljapäevaga püüti oma karjale piima, samuti võid juurde nõiduda, korjates võõra karja jälgi, hüüdes kõrgemalt kohalt piimatulu juurde või kasutades muid maagilise ülekande võtteid. Käidi ka salaja võõraid lehma lüpsmas või lambaid pügamas - selliselt saadud piim ja vill olid tulu allikad, viimane tagas heade rõivaste saamise, seda sai kasutada kalapüüginõiduseks, mõjusa vahendina kohtus võitmiseks. Õunapuid suitsutati või visati neile valge/punane riie üle, et õnusaaki suurendada. Suur reede oli mõjukamaid nõidumisaegu - seegi päev sobis, sarnaselt suure neljapäevaga, kõikvõimalikuks pisimaagiaks ja eelseisva aastapoole mõjutamiseks. Maagiarohkus on seotud olulise kevadise pöördepunkti, samuti kristliku õpetusega, mille kohaselt suurel nädalal tegutsevad kurjad jõud ja kurat. Näiteks laps, kes sündis reedel, eriti aga suurel reedel, oli õnnetu saatusega ja kurjategija või koguni nõid. Üldiselt oli tuntud ka uskumus, et kolmel suurel reedel rinda imenud lapsest saab nõid. Nõiduse kartuses, kuid ka suure püha tõttu oli keelatud külaskäimine. Mõnel pool on terariistaga maja või koguni põlde piiratud, et vältida kurja ligipääsu.

Suur reede sobis ka armumaagiaks ehk selleks, et kedagi ennast armastama panna või hoopis teiste suhtes sassi ajada. Tulu jaoks oli oluline töövahendite kasvõi korraks liigutamine ja imiteeriv parandamine või puhastamine, olid selleks siis kalavõrk, põllutööriistad või midagi muud.

Suurem osa suure reede kombestikust on tänaseks hääbunud. Keelatud oli pesupesemine, kuid ka pillimäng, tantsimine ja laulmine, samuti küllaminek. Otse loomulikult ei tohtinud midagi majast välja anda. Suurel neljapäeval ja

reedel tuli valvata, et lind ära ei petaks, st söömata ei tohtinud hommikul välja minna. Lõuna-Eestis oli keelatud pörandate pühkimine - soetab kirpe. Reede ei sobinud tööde alustamiseks ja suuremate muudatuste ettevõtmiseks, kolimiseks, reiseideks, pulmadeks, kosjadeks, ristseteks ega isegi matusteks. Keelatud oli karjalaskmine; lammaste niitmine, loomade tapmine. Reede sobis üksnes selliste tööde puhul, mille sihiks oli millegi kahjustamine, lõpetamine või kahandamine, nagu näiteks tütute söödikute ja putukate tõrjumine (ehkki sedagi oli soodsam neljapäeviti, eriti vanakuu neljapäeviti alustada). Viie reedega kuud peeti õnnetuks. Reedet peetakse tänini õnnetuks päevaks ja mitmel pool seostatakse ikka veel õnnetusi, sh autovariisid just halvaendelise reedega.

21. märts - pendipäev

Teateid on üksnes mõnede vanemates 18. ja 19. sajandi trükiallikates, päev oli 19. sajandi lõpuks täiesti unustatud. J. W. Boecleri kirjutatud raamatus "Eestlaste ebauskombed, viisid ja tavad" (ilmus 1854. aastal Fr. R. Kreutzwaldi kommentaaridega) nimetatakse seda Harjumaal tuntud püha üsside ärkamise päevaks. Sel päeval ei tohtinud metsast puid koju tuua ega ka terariistadega töötada. Veel pööras kala pea kalda poole. Pendipäevale on nime andnud õhtumaa munkluse patriarh, benediktiin ordu alusepanija ja Monte Cassino kloostri abt Benedictus Nursiast, kes suri 21. märtsil 467. Pärast reformatsiooni pendipäev kaotas oma tähtsuse ja ununes. Ainsaks märgiks pühamehe kunagisest üldtuntusest Tallinnas on maalitud kujutis Niguliste pealtari aluskapil ehk predellal. Benedictus on seal kujutatud mustvalges rüüs, peas lamedapõhjaline must mütsike, paremas käes patriarhi rist, vasakus raamat mungaordule reeglite andmise märgina.

23.-24. märts - ÜLESTÖUSMISPÜHAD

Kiriklik nimi - ülestõusmis-pühad - viitab otseselt Jeesus Kristuse ülestõusmisele ja kristlik maailm loeb seda aasta suurimaks pühaks.

L i h a v õ t t e d , ülestõusmis-pühad, munapäevad, kevadpühad ja kiigepühad. Kõik need nimed annavad edasi pühade tähendust ja toimetusi.

Kirikukalendri järgi lõppes sel päeval paast ning võis taas liha süüa. Pühadetoit valmistati munadest ja piimast. Lõuna-Eestis hakkasid noored õhtuti kogema külavainu, kuhu poisid ehitasi kiige. Värviitud mune kingiti kiigemeistritele. Kiikumisest loodeti tervist ja õnne.

Lihavõttesai

½ l piima
 50 g pärimi
 1 tl soola
 2 muna
 1 kl suhkrut
 ca 1 kg jahu
 200 g võid
 100 g rosinaid
 2 munarebu määrimiseks mandlilaaste puisteks

Pärm lahustada toasoojas piimas. Lisada suhkruga va-

hustatud munad, sool, rosinad, või; taigen sõtkuda jahuga parajalt vedelaks. Lasta kerkida kahekordseks. Vormida taigenast 2-3 ümmargust pätsi. Tõsta need küpsetusplaadile kerki. Kerkinud pätsid võõbata paksult lahtiklopitud munarebuga. Puistata peale suhkrut ja mandlilaaste.

25. märts - maarjapäev, ka paastumaarjapäev, punamaarjapäev, kapsamaarjapäev

Kirikukalendris tähistatakse Maarja paastumispüha, millega ta alustas pärast seda, kui peangel Gaabriel teatas talle lapsest. Püha on tähistatud endistviisi ka pärast reformatsiooni ning Maarja-kultuse juurde kuulunud kujude ja altarite hävitamist.

Naistepühased on talvise ja kevadise rahvakalendris mitmeid. Naistetöid siis ei tehtud, neist paljude suhtes kehtisid töökeelud, mille rikkumine oleks tinginud ebameeldivusi, soovimatute putukate ja loomade sigimist ja tööde jätku kadumist. Maarjapäeva tunnuseks on olnud punajoomise tava, mille tõttu saadi kogu aastaks õitsev välimus ja puna põsile. See oli päev, mil abielunaised pidutsesid ja käisid kõrtsis. Nagu kõigil naistepühadel, nii pidid ka maarjapäeval naistepeole või selle lähedusse sattunud mehed naistele välja tegema. 19. sajandil näiteks tõmmati eksikombel naistepühale sattunud mehele tanu pähe ja tõsteti ta üles, mille peale mehel tuli osta õlut ja viina ning naisi kostitada. Vastassugupoole kimbutamine, mängud, tembud, rituaalsed tantsud jm kuuluvad kõigi naistepühade juurde. See püha toimis nagu sotsiaalne ventiil, mis võimaldas raskest tööst ja igapäevarolist puhata. On teateid, et sel päeval riietuti valgesse, kanti valgeid rätikuid.

Külla minnes tuli puna kaasa võtta.

19. sajandil ja varem lubati tüdrukud maarjapäevast välja (aita) magama ja lisandus keskhommikune söögikord. Üldiselt käidi sel päeval veel kõrtsis teenijaid ja karjuseid kauplemas. Kui karjus oli juba peres olemas, tuli sellele pakuda paremaid roogi.

Maarjapäevaks tuli lõpetada talvised naistetööd kangaste kudumine ja ketramine. Olulised olid mitmed maagilise taustaga kombid ja riitused: põllule tuli viia koorem sõnnikut (see tagas mõjukuse ka järgmistele koormatele, põllu viljakuse ja kahjuritõrjesuse), liigutati viljaseemet, kiiguti rehe all viljaõnne.

Kapsamaagia. Vaadati üle säilitatud kapsad (palju seemneid ennustas kahjureid ja kehva saaki), külvati esimesed kapsaseemned. Suurte kapsaste saamiseks keriti suuri lõngakerasid ja küpsetati suuri pannkooke ning karaskeid. Viljandi-, Valga-, Võru- ja Setumaaal nõuti seejuures valgete rõivaste kandmist, mis on kapsamaagias väga olulise tähendusega.

Maarjapäeval ja sellest alates oli rangelt keelatud õhtune tulevalgel käsitöö tegemine, et vältida orase kahjustamist. Keelatud olid naiste käsitööd, nõelumine ja kudumine, samuti sõelumine, pea kammimine, pörande pühkimine.

Loodus

Kariloomi loodeti saata lü-

hikeseks ajakski välja, mistõttu paljud teated kõnelevad kanadele ja sigadele võtme andmisest; hobusest, kes end naha-suurusel maalapil ära toidab jm. Karu tuleb pesast välja, ronk ristib poegi, vares hakkab pesa ehitama - kinnitavad vanad uskumused. Saabuvad esimesed rändlinnud, mistõttu hommikuti tuleb võtta linnupetet (toidusuutäis), et sa ei hakkaks kuivama ega eksiks ära. Ka muidu tuli olla ettevaatlik, sest saabuvad rändlinnud usuti endaga toovat haigusi, tედretähti, kuresaapaid jm.

Kõige tuntum on olnud maarjapäeval seakontidega enustamine. Need asetati pörandale ja pandi kokkuleppeliselt igale kondile tüdruku nimi. Kelle nimega kondi tuppa lastud koer esimesena haaras, see tüdruk sai esimesena mehele.

Ilmastikuendeid on erakordselt palju, enamasti ennustati selle päeva järgi kevadisi ilmu.

1. aprill - karjalaskepäev

Lugunädalate järgi loendades langes karjalaskepäev aprilli algusesse, kuid juba 19. sajandi lõpul oli jüripäev sellest tükk maad olulisem. Kuna karjalaskmise juures oli eriti oluline soodsa päeva valimine, siis võidi karja väljalaskmist nihutada halvalt nädalapäevalt paremale. Paiguti on väidetud, et kui see ei olnud reede või esmaspäev, lasti kari korrakski välja, isegi siis, kui polnud sobiv karjatamisilm. Erinevalt 20. sajandist oli varem üsna oluline võimalikult vara karjatama hakata, sest toiduvärsed lõppesid kevadeks otsa ja lisa polnud harilikult kusagilt võtta, sest hakkama kondi tuppa saada omavaru- tud söödaga.

Peamised tegevused olid sel päeval seotud ennetava maagiaga, et tagada karja tervis, loomade kojutulek ja sigimine. Tõrjuti eemale hunte ja muid ohtusid.

Tehti (tõrvaga) ristimärke loomade otsaette, suitsutati neid nõiakolla ja muude ainetega, loeti nõidussõnu. Kana-muna pandi laudaläve alla või karjatee peale või visati üle karja - kui see puruneb, on karta karjakahju. Ka visati muna üle karja. Läve alla pandi mõni raudese, et loomade jalad oleksid tugevad.

Olulised riitused olid seotud karjasega: toimus tema rituaalne kastmine - karjasele kallati vett kaela, seejärel anti talle keedetud muna ja karjasekakk.

Majja toodi karjavits, mis oli vanasti ülimalt oluline maagilise mõjuga ese. Karjavits pidi olema sirge (muidu jooksevad loomad laiali), see tuli valmistada eelmisel päeval ja oluline oli puu valik (pihlakat näiteks ei tohtinud kasutada, sest selle lõök pani loomad kuivama). Esimene karjavits pandi pärast karja koju saabumist katuseräästasse, kus seda tuli säilitada karjatamisperioodi lõpuni.

Kasutatud kirjandus:

"Hea laps" 3/2008

Merle Loodus "Eesti rahvakalendri tähtpäevi - kombeid, mänge, laule, rahvajutte"

Silvia Kalvik "Pühade ja tavanditoidud"

[http://et.wikipedia.org/wiki/Esi-](http://et.wikipedia.org/wiki/Esi- leht)

Teele Vahtra

Kotkaped ja kodutütred

Eesti on paljude asjade tõttu ülemäära killustunud. Poliitilisi ja usulisi erakondi (sekte) on ohtlikult palju. Liigne killustatus nõrgestab. Sama kehtib ka noorteorganisatsioonide kohta.

Rõõmustav oli sel aastal kokkutulek Vabariigi 90. aastapäeval Piliistveres, kus noorkotkad, kodutütred, 4H liikmed, hundud ja ka kirikunõured koos tähistasid teatavalteel vabariigi sünnipäeva. Juba eelmisel nädalal olid Võhma noorkotkad tubliit teinud eeltööd tõrvikute valmistamiseks ning korras-tanud Piliistvere kihelkonna keskust. Eriti meeldejääv oli 15 Võhma noorkotka töötuste andmine ja kõigi noorte sära-vaad silmad.

Kodumaa-armastus algab koduarmastusest, koduaiast,

kodutalust, kodutänavast, kodukihelkonnast jne. Skautide, gaidide, 4H, kodutütarde ja noorkotkaste tegevuse põhilused on suures osas samad ja õiged. Uutes oludes öko-katastroofi, küberrünnakute ja majandussõja tingimustes on hädavajalik jõudude ühen-damine, et tagada Eesti kultuuri säilimine ja rahvuskodu turvalisus. Selleks on vaja iga noore karastatud keha vaimset ja füüsilist tervist ning meelekindlust sihtide saavutamisel. Ei piisa vananenud relvade käsitlemisoskusest, vaid on vaja loovust, hoolivat suhtumist loodusesse ja ligimesse, säästvat elulaadi, mitte meeletut tarbimist, ja sellepärast on eriti vajalik taotleda igas tegemises täiuslikumat lahendust ja taara taaskasutamist jne. jne.

Vaja on vabanemist pangaor-jusest, kõikvõimalike laenude reklaamimise mõjust.

Viljandi maakonna vapil on kotka kuju, mis on ju evangelist Johannese sümbol. Kotkas on eeskujuks oma lennuoskuse, kodupesa ehitamise meisterlikkusega ja veelgi enam - paneb meid mõtlema Johannese kaudu antud rõõmusõnumi suurus-est ja vabastavast väest. Piliistvere on muinas-Eesti Nurmekunna keskus. Siin on säilinud palju ajaloolist ja palju põlispuid, mille võrad vajavad kujundamist ja võimaldavad noortele kotkastele võrakujundamisoskuse ja pesaehitamise kunsti õppimist. Seepärast on kõik kotkaped kutsutud oma suve vabaaega siin veetma, meie veekogudes ja Eesti kõrgei-

ma maakiriku torniga tutvumisel ja metsavendade punkrite ja kotkapesade ehitamisega algust tegemisel. Õppigem tundma muistseid häid ja õigeid teeradasid! Jätkakem seda, mis ajaloos on õige osutunud.

Vello Salum
emeritõpetaja

Fotode autor Ave Puru

Pilk pastoraati

Noorkotkad vannot andmas

Parem pool, samm marssi!

Iseseisvuse kättevõitmise päevilt

(Algus eelmises ja järg-
neb järgmises linnalehes)

Polgukomandöri loaga sõitsid tosin Piliistvere roodu meest 23. veebruari õhtul Võhmasse. Saadeti käsk Kabala ja Kõo vallamajja, et seal järgmisel päeval kell 12 kokku kutsutaks valla täiskogud ja et selleks ajaks punakaar-divägi oma püssid, laskemoo-na ja muud sõjariistad valla-majja toimetaks. Täiskogud olid kokku kutsutud selleks, et korraldada võimu üleminekut enne oktoobrikuu pööret valitud vallavalitsusele ja üht-lasi, et korra hoidmiseks luua kohalik rahvamiilits, midagi hilisema kaitseliidu taolist.

Kabala valla täiskogu koosolekul osales lipnik Põdra, kuna Kõos viibisid leitnant Sepping ja lipnik Mets. Otsustati, et valla asju saab ajama see valla nõukogu, kes neid enne oktoobrikuupööret ajas, sest et see nõukogu täiesti demokraatilisel alusel on ametisse valitud.

Otsustati asutada rahvamiilits ja nimetati sinna kohalikud peremehed. Sagevere küllasse määrati järgmised isikud: Leo Radik, Eduard Radik, Jüri Lott, Jaan Kuld-

kepp ja Jaan Rauk. Kahala küllasse: Ado Lott, Hans Lott, Andres Raaga, Jaan Pihelgas, Jakob Tabur ja Jüri Remmer.

püssi koos padrunite ja muu sõjavaruusega, mida kinnitab ka vastav kvitung Kõo miilitsaülevalt:

"Olen välja annud:

püssid	-	30 tükki
tikusid	-	30
rihmasid	-	30
ruubendrid	-	25
protirkad	-	25
silmüksed	-	45
aakisid	-	30
elipotid	-	23
padrunid	-	750

25-al veebr. 1918. a.

Vastu võtnud III jaoskonna miilitsaülem H. Alle (allkiri)"

Sakslaste tuleku eel olid venelased karja lihaloomi, lambaid ja veiseid Sagevere külla maha jätnud. Sakala polgu Komitee otsusega kuulutati loomad polgu omandiks. Kuna karjas oli palju häid lehmi, siis otsustati loomi mitte tappa, vaid need ümbruskonna taluinimestele edasi müüa. Nii müüdi mõnikümme looma rahvale odava hinna eest ära.

Sakala polgu poolt toodi kohale rahvamiilitsa jaoks 30

Samal ajal jõudsid juba Saksa sõjaväeosad erirongiga Võhma ja sõitsid sealt kiiresti Türi poole edasi. Algus Saksa okupatsiooni aeg.

Endel Rõuk

EESTI

Roman Pärn (03.03.1913-30.03.1998)

Roman Pärn, Võhma "tantsuisa" oleks saanud selle aasta 3. märtsil 95-aastaseks. Kõigist tema tegemiste ja toimetamiste ümberjutustamisest ei jätkuks päevast ja ei mahuks see ka terve Linnalehe pinnale. Aga mälestus temast on paljude endiste tantsijate mälestustes aukohal.

Rommiga (nii teda Võhmas kutsuti ja meenutatakse) algas Võhmas üliaktiivne kultuurielu - oli ta ju aktiivne osaleja segakooris Leelo, laulja meesansambli ja näitleja näiteringis. Tema ettevõtmisel toodi esmakordselt Võhma kultuurimaja lavale operett!

Suurim osa oli Rommil Võhma tantsu-elu korraldamisel ja traditsioonide kujundamisel. Tema juhendamisel said alguse kolme põlvkonna sega-, laste- ja naisrahvatantsurühmad. Roman Pärn oli klubi Elulõng asutajaliige.

Endised tantsurühma liikmed mäletavad Rommit kui kohusetundlikku ja väga nõudlikku tantsujuhti. Proovid toimusid kultuurimajas ja nagu ikka tavaliselt õhtuti. Võib siis ette kujutada, kui pikaks venisid vahel tema päevad. Kas oskame inimest tema eluajal märgata ja talle vajalikku abi pakkuda või olla mõnel raske hetkel tema kõrval? Eks temalgi oli raske "võitlustee" käia, teostamaks oma unistusi. Tegijad teavad, mis on "teo hind".

Raske haigus katkestas tema töö, aga mure kultuurielu pärast jätkus, kuni 30. märtsil 1998. a lahkus Rommi meie hulgast, tema põrm puhkab Arussaare kalmistul.

Paljude tähelepanuavalduste ja autasude kõrval tunnustas Eesti Kultuurkapitali Viljandi-osa ekspertgrupp Roman Pärna 1996. aastal Kultuuripreemiaga. Parim tunnustus, arvan ma, olid aga tema õnnestumised ja rõõm kordaminekutest.

Kindlasti ka see, et tema nimi ja saavutused jäävad kindlalt pikkadeks-pikkadeks aastateks Võhma inimeste südameisse ja meenutuste sisuks.

Riina Pakane
Kultuurikeskuse direktor

Meie Rommi

Anu ja Rommi kirglikus hispaania tantsus

SPORDIST

Lauatennisistid jätkavad

Üheksandal jaanuaril toimusid Viljandi maakonna koolide vahelised võistlused lauatennisel. Võisteldi kahes grupis: juuniorid ja kadetid. Kadettide meeskonnas olid Viktoria Kirpu, Siim Vingissar ja Targo Tiirmaa. Nemad jäid kokkuvõttes neljandale kohale. Juunioride võistkonda esindasid Tauri Tiirmaa, Julia Kirpu ja Mart Vingissar. Selles koosseisus saavutati teine koht, jäädes alla ainult Carl Robert Jakobsoni nim Gümnaasiumile.

12. jaanuaril toimusid kadettide Eesti võistkondlikud meistrivõistlused. Võhmast osalesid kaks inimest. Viktoria Kirpu oli Sakala tüdrukute teises võistkonnas, mis saavutas kuuenda koha. Mart Vingisaar oli Sakala poiste esimeses võistkonnas, mis tuli neljandale kohale.

26. jaanuaril leidsid aset Eesti juunioride võistkondlikud meistrivõistlused Viljandis. Sakala tüdrukute võistkonnas oli võhmakatest Julia Kirpu. Nemad jäid kuuendaks. Poistest oli Viljandi Sakala meeskonnas Tauri Tiirmaa. Poiste meeskond sai neljanda koha. Mõlemad võistkonnad jäid väga napilt esikohikust välja.

Kohe järgmisel päeval korraldati kohaliku võistluse "Balti Teemant" kuuendat etappi. Seal läks võhmakatel väga hästi. Julia Kirpu sai kolmanda koha, olles naistest esimene.

Tauri Tiirmaa tuli kuuendale kohale, olles poistest esimene. Aleksandr Kirpu sai seitsmendaks koha. Mart Vingissar võitis 18. koha.

Järgmine „Balti Teemant“ etapp toimus 17. veebruaril. Julia sai jälle kolmanda koha ja Tauri neljanda. Mart jäi 13ndaks. Aleksandr Kirpu sai kuuenda koha.

„Balti Teemant“ kaheksas etapp toimus üheksandal märtsil. See oli eelviimane sel hooajal. Tauri Tiirmaa sai kolmanda koha, olles poistest parim. Julia tuli neljandaks. Mart sai vanuseklassis poisid kuni 15-a esimese koha. Oma vanuseklassis jäid esimesteks ka Viktoria ja Siim.

Järgmisel laupäeval, 2. veebruaril toimus Pärnu karikasarja viies etapp. Julia Kirpu sai 14. koha ning võitis parima teise järgu naise auhinna. Samal ajal toimus Suure-Jaani GP neljas etapp. Tauri Tiirmaa sai seal viienda koha, kokkuvõttes juhib ta seda võistlust, olles esimene. Oli teisigi võhmakaid: Mart Vingissar - 10. koht; Targo Tiirmaa - 26. koht; Siim Vingissar - 29. koht.

Kolmandal veebruaril jätkasid võistlejad samas hoos. Julia osales Eesti võistkondlikel meistrivõistlustel laenatud mängijana klubis Valgu Pingo Yale. See oli kolmas mängupäev. Seal saavutati kuues koht. Eesmärgiks on tulla esi-

nelikusse nelja mängupäeva jooksul. Nagu Julia Kirpu ütles: "Võistlustuli on veel ees." Samal päeval toimusid Põltsamaal Põltsamaa Jõe talimängud. Neist oli juttu eelmises linnalehes.

16. veebruaril leidis aset ELTL „Laste GP“ Pärnu-Jaagupis. Mart Vingissar sai kuuenda koha vanuseklassis poisid kuni 15-a, jäädes kokkuvõttes seitsmendaks. Tüdrukud kuni 13-a vanuses sai Viktoria Kirpu viienda koha, kokkuvõttes kaheksas. Siim Vingissar sai viienda koha kuni 11aastaste poiste seas, olles kokkuvõttes 7.

23. veebruaril toimus Sakala karikasarja neljas etapp. Julia sai 23. koha. Kokkuvõttes jäi ta 13ndaks, olles tüdrukute võistluses esimene. Mart jäi 53ndaks, kokkuvõttes 37 ning Tauri sai 40. koha, kokkuvõttes 67.

Samal päeval toimusid ka Eesti minikadettide individuaalsed meistrivõistlused. Viktoria sai seal kümenda koha ning pääses edasi 16. märtsil toimuvatele Eesti kadettide individuaalsetele meistrivõistlustele.

Nagu näha, on tihti lauatennisistidel ühel päeval mitu erinevat võistlust ning nad peavad nende vahel valima. Soovime neile edu õigete valikute tegemisel. Siiani on nad ju hakanud saanud.

Riina Aksenenko

Väikelinnade talimängud

1. märtsil toimusid Pühajärvel Eesti väikelinnade talimängud, millest võtsid osa ka Võhma linna sportlased. Osalesime kokku kuuel spordialal seitsmest.

Parimaid tulemusi meie linna sportlastest näitasid jällegi lauatennisistid Julia Kirpu, Aleksandr Kirpu ja Mart Vingissar saavutades kokkuvõttes neljanda koha, kusjuures Julia võitis naiste laual kindlalt kõik vastased.

Meie bridžimehed Adi Kaldamäe ja Hans Vaaks saavutasid samuti 4. koha, kuid meie linna esindanud teise paari Karl Nõmm ja Enno Neeme tulemus oli halvem, nii tuli bridžis kokkuvõttes 10. koht.

Meie linna esindanud maletajad Teele Vahtra, Ants

Pihlak ja Rein Vahtra koht oli 6.

Petankis saavutasime kokkuvõttes 9. koha. Võistkonnas mängisid Enn Gregor, Mati Tiirmaa, Avo Pöder ja Aare Järvik.

Kuuenda koha saanud juhtide mitmevõistlusel esindasid Võhmat linnapea Avo Pöder ja abilinnapea Aare Järvik.

Veel osalesime mälumängus, kus tuli kokkuvõttes 8. koht. Võistkonnas mängisid Toomas Israel, Peeter Püvi, Rein Alliksaar, Karl Nõmm ja Aare Järvik.

Kokku osales neil võistlustel 17 väikelinnade esindust, millest väljus võitjana Türi linna esindus, edestades Kärdat ja kolmanda koha saavutanud Elvat.

Võhma linna esindus sai kokkuvõttes arvestatava 8. koha, edestades Suure-Jaani, Põltsamaad, Jõgevat ja teisigi suuremaid linnu. Tahaksin linnavalitsuse poolt tänada kõiki, kes võtsid neil võistlustel vaevaks oma puhkepäeval kodulinna esinda-

Aare Järvik

Hea spordirahvas

11. veebruaril kogunes Võhma linnavalitsusse hulk spordihuvilisi linnakodanikke,

kel oli plaanis linna spordielu üle aru pidada. Juba aastaid on linna spordielu toimunud isevoolu teed. Spordielu on olnud küll aktiivne tänu fanaatikutele aktivistidele Toivo Klampile, Rein Koovile, Tiia ja Peeter Püvile, Hannes Männikule ja teistele, kuid midagi on justkui ikkagi puudu. Kokkutulnud seltskond otsustas moodustada Võhmaste spordiklubi, et aidata

kaasa linna spordi valdkonna arengule.

Tänaseks on spordiklubi Võhma kui mittetulundusühing registreeritud äriregistris. Samuti on valitud spordiklubile juhatus. Klubi juhatus on käinud koos ning teinud mitmeid plaane ja otsuseid, et kaasata rohkem linnaelanikke erinevatesse tegevustesse linnas.

Kõigil huvilistel on võimalik enda arvamust avaldada spordi teemal Võhma linnas meiliaadressil spordiklubi@vohma.ee või telefonil 5286574 Aare

Järvik. Samuti on kõigil huvilistel võimalik astuda spordiklubi Võhma liikmeks.

Siinkohal tahaksin ära tuua nende inimeste nimesid, kes SK Võhma asutasid: Enno Rohelpuu, Toivo Klamp, Ants Saluste, Mati Tiirmaa, Peeter Püvi, Kuuno Tiitus, Hannes Männik, Avo Pöder, Ilme Mägi, Kalvin Markin ja allkirjutanu.

Aare Järvik
SK Võhma juhatuse esimees

Võrkpallist

Oktoobrist alates toimus Sürgavere spordihoones võrkpalli sariturniir, millest võtsid osa 10 meeskonda. Sellel aastal võitis võistlustest osa ka Võhma linna meeskond. Kuna turniir toimus neljapäeva õhtuti alates kella 18.00 ja üle nädala, siis peale rasket tööpäeva oli mõnikord võistkonda päris raske kokku saada. Aga õnneks on Võhmas häid ja mõnusaidsid spordimehi alati olnud, kes tulevad ka siis sportima, kui tööpäeva väsimus võimust võtmas.

Võhma linna meeskonnas mängisid: Viljo Prantsus, Veiko Orgusaar, Ago Ots, Kalvin Markin, Kuuno Tiitus, Viljar Merisalu, Hannes Männik, Andres Kaur, Janek Rattasepp, Laur Tambet, Rein Ant, Ain Ant.

Turniiri kokkuvõttes me küll esimeste hulka ei jõudnud, kuid head pallimängu saime nautida küll.

Täname kõiki võistkonna liikmeid ja loodame, et järgmine hooaeg jätkame turniiril osalemist.

Kuuno Tiitus
Võhma SK

Jalgpallist Võhmas

2008. a Eesti meistrivõistlustel mängivad 1994-1996 a. sündinud poisid. Võhma Gümnaasiumi alagruppi kuuluvad FC Flora Paide, Kallaste JK Maag Tammeka, SK Tääksi, Jõhvi SK, FC Lootos, FC Elva ja FC Valga Warrior.

Eelmisel aastal saavutas Võhma Gümnaasiumi meeskond neljanda koha. Sellel aastal võtavad osa ka 1997-1998 a sündinud poisid ja tüdrukud, kes mängivad SK Tääksi nime all. Võistkonda-desse kuuluvad Võhma, Suure-Jaani ja Tääksi jalgpallurid. Ka Võhma mehed mängivad sel aastal SK Tääksi nime all, kuid koduväljakuks on ikka Võhma Gümnaasiumi

staadion. Ka toetab Võhma Linnavalitsus meeskonda transpordiga. Ühtsuses peitub jõud! SK Tääksi ja SK Võhma jätkavad kindlasti koostööd.

Juba kolmandat aastat järjest saavutasid Viljandi maakonnas esikoha 6.-9. klassi rahvaliiga poisid. Sel aastal osales kokku 11 meeskonda. Meeskonnas mängisid Mart Vingissar, Maarek Koiksaar, Timo Kubjan, Sander Virgla, Magnus Tiitus, Elmar Pärs, Geit Kundla ja turniiri parimaks mängijaks tunnistatud Tauri Tiirmaa.

Võhma Gümnaasiumi naiskond koosseisus Nele Helü, Kertu-Lilli Meerbach, Kristel Koort, Siret Müür, Karin

Oder, Kreete Lensmann, Kristi Vendelin ja Ester Pedosk võistlesid oma esimesel turniiril väga südikalt, saavutades võidu ja kaotuse kõrvale kaks viiki. Kokku osales sel võistlusel 8 naiskonda.

Täname Võhma Gümnaasiumi, Võhma Linnavalitsust ja Ants Salustet mõistva suhtumise ja abi eest.

P.S. Kellel seisab kodus jalgpallivarustust, mida enam ei kasutata, paluks ära tuua treeneri või kaarhalli administraatori kätte.

Toivo Klamp
Jalgpallurite juhendaja

SPORDIKLUBI VÕHMA TEATAB:

20.-21. märtsil kell 17 toimub Võhma kaarhallis naabrite turniir võrkpallis. Osalevad Kolga-Jaani, Saarepeedi Vana-Võidu ja Võhma nais- ja meeskonnad.

EELTEATED!

23. aprillil kell 18 toimub Võhma Gümnaasiumi staadionil laste jürapäeva jooks.

Võistlusklassid:
kuni 5-aastased T ja P
6-7-aastased T ja P
8-10-aastased T ja P
11-12-aastased T ja P

Parimatele auhindad. Ootame rohkesti jooksuhuvilisi.

23. aprillil kell 19 toimub Võhma Gümnaasiumi juurest start tõrvikutega jüröö teatejooksule. Võistkonna suurus 2 naist + 4 meest.

Ootame osalejaid võistkondi klassidest, ühiskondlikest organisatsioonidest, ettevõtetest, treeninggruppidest jne.

Tõrvik peab olema igal võistkonnal kaasas!!!

Jälgige edaspidist reklaami!

Lühidalt

8. märtsil korraldasid spordiklubi Võhma ja Viljandimaa Tervisetuba koostöös kampania "Linna/vallarahvas liikuma" raames rahvatka, millest võttis osa kokku 34 linnakodanikku.

Täna kõiki osalejaid, kel tervis ja liikumine tähtsad. Järgmine üritus nimetatud kampania korras toimub linnapäevade ajal 25.-26. juulil 2008. Jälgige reklaami!

8. märtsil osales Hannes Männik Eesti meistrivõistlustel kergejõustikus veteranidele. Nagu aastaid tagasi võistles Hannes seegi kord oma lemmikalal kolmikhüppes, saavutades tulemusega 12.66 hinnatava 3. koha Jürgen Lambi ja Valeri Fedjušini järel.

Võhma SK

4.aprillil kell 19.00 Võhma Gümnaasiumi saalis
Piiistvere näitetrupi etendus

A.Kivirähk

"KALEVIPOEG"

näidend 2-vaatuses

Osades: Kuldar Pajula, Diana Paulus, Rein Vahtra, Tarmo Siimula, Jaan Zilmer, Eelika Ütt, Heiki Aren, Piret Jukk, Andrus Ojalil, Jane Nirgi.

Näitejuht ja muusika – Eda Piilmann

Pääse 50.-, õpilastele ja pensionäridele 35.-

ARNE METSAGRUPP

OÜ Arne Metsagrupp

pakub korteriühistutele kvaliteetseid ja praktilisi **puidust jäätmehooneid.** Pakume ka garaaže, puukuure, aiamajakesi jne koos paigaldusega.

Hoonete mõõdud ja disain vastavalt kliendi soovile ja vajadustele.

Tel 5648 4929

Kas sooviksid oma pisikesega midagi huvitavat ette võtta?
Kohtuda teiste lastevanematega, et oma muresid ja rõõme jagada?
Saada huvitavat infot lastekasvatuse kohta?

Koostöös Võhma linnavalitsusega on plaan luua Beebiklubi, vabatahtlikkuse alusel tegutsev ühing, kes aitaks muuta Võhma linna noortele peredele sõbralikumaks paigaks ning pakkuda peredele läbi erinevate tegevuste tuge laste kasvatamisel.

BEEBIKLUBI

Põhiliselt tegeleksime:

- lastevanematele koolituste ja infopäevade korraldamise ning läbiviimisega
- vanemate ja laste ühistegevuste propageerimise ja korraldamisega
- väikelastele mängimisvõimaluste korraldamisega

Klubi on eelkõige mõeldud alla 3-aastastele lastele, kes ei käi veel lasteaias.

Lisainfo saamiseks ja registreerimiseks helista tel. 5667 1743
või saada e-mail riine.ant@mail.ee

Registreerimine ei kohusta veel millekski, esialgne info on vajalik teadmiseks, kui palju on üldse huvilisi!

VÕHMA KRISTLIK KOGUDUS

OLED SÜDAMEST TERETULNUD MEIE PÜHAPÄEVASTELE TEENISTUSTELE, MIS TOIMUVAD IGAL PÜHAPÄEVAL
KELL 18.00 KULTUURIMAJAS
SAMAL AJAL TOIMUB LASTELE KA PÜHAPÄEVAKOOL

30. märtsil jutlustab pastor Aamo Remmel
Viljandi Baptisti kogudusest
13. aprillil jutlustab pastor Walesist, Suurbritanniast

Piiblitund toimub igal kolmapäeval kell 18.00
Silla 6-13

Neljapäeval 27. märtsil kell 18.00 toimub venekeelne koosolek
Silla 6-13

Lasteklubi toimub iga kuu esimesel reedel
(4. apr, 2. mai, 6. juuni)
Kell 18.00 kultuurimajas

TÄPSEM INFO:
SIMON & HELOISE TEL 4364244
ESA-PEKKA & SOILE TEL 4340291

Märts, aprill, mai kultuurikeskuses:

28. märts kell 15.00 eakate puhkeõhtu
kell 18.00 kinobuss filmiga "Sügisball" (kuupäev täpsustamisel)

18. aprill kell 15.00 eakate puhkeõhtu

26. aprill kell 20.00 seltskonnaõhtu Üllar Jörbergi muusika saatel

11. mai kell 15.00 emadepäeva kontsert
kell 11.00-16.00 käsitööde näitus

23. mai kell 20.00 seltskonnaõhtu ja huviringide hooaja lõpetamine.
Tantsuks ans Günf

29. mai kihelkonna laste kevadpäevad Kabalas

**Jälgige reklaami kaupluse Ugala stendil ja info postil.
Üritusi lisandub eelpoolloetule kindlasti veel.**

Ettevõtjad - kauplused, hulgimüüjad, teenuste osutajad, toitlustajad, läheneb registreeringu õigsuse kinnitamise tähtaeg!

Ettevõtja peab esitama hiljemalt 15. aprilliks kinnituse registreeringu õigsuse kohta MTR-is (majandustegevuse registris)!

Uuendused:
Kõikidel ettevõtjatel peab olema üldandmetes e-posti aadress! See on vajalik, et saaks kasutada ettevõtja elektroonse teavitamise võimalust! Mõnedel kaubanduse valdkonna toidu käitlemise ettevõtjatel, kes toiduseaduse muudatustest tulenevalt kuuluvad 1. juulist 2006. a teavitamisele ja on tunnustatud enne nimetatud kuupäeva, on vaja esitada MTRI registreeringu vastavusse viimiseks registreeringu muutmise taotlus (vorm 17) ning ka taotluse vormide hulgast lisa 21 (vorm 22) - käitlemisvaldkond ja käideldav toidugrupp.

Hooajalise registreeringu õigsus tuleb kinnitada, kui ettevõtja kaupleb selle registreeringu alusel ka järgmisel aastal (registreeringus on märgitud hooaja alguse ja lõpu päev ja kuu).

Ettevõtjad, kontrollige registrisse esitatud andmed ja esitage registreeringu õigsuse kinnitamise kohta taotlus elektrooniliselt x-tee teenused ettevõtjale kaudu või toimetage taotlus linnavalitsusse. Vormid leiata Majandustegevuse registri kodulehelt aadressiga <http://mtr.mkm.ee/>

Võhma Linnavalitsuses majandustegevuse registrikannetega tegeleb linnasekretär Siiri Voll.

Kas Sinu peres kasvab autistlik laps?

Loomisel on autistlikele lastele ja nende peredele mõeldud tugirühm. Kui Sinu peres kasvab autistlik laps - palun anna endast märku, et saaksime koos jagada nii muresid kui rõõme, korraldada ühiseid üritusi ja kutsuda külla oma ala spetsialiste.

Endast saad märku anda tugirühma idee algataja ja eestvedaja Lii Susi e-posti aadressil lii.susi@viljandi.ee või telefonil 5561 1181.

Uskuge – koos on kergem!

Mälestame

ANTS JÕELAI
23.02.1945 – 08.03.2008

AINO PERTLI
02.04.1924 – 12.03.2008

Noor pere soovib üürida maja või korteri Võhmast Tallinnani rongipeatuse lähedal.

Remont tasuta.
Soovi korral võime olla vanuri hooldajaks või lapsehoidjaks.

Tel 5198 8971

Soovime Teie ellu kevadist värskest, suvist soojust ja südamesse õnnehetki ilusaid!

ÕNNITLEME MÄRTSIKUVA SÜNNIPÄEVALAPSI!

25.03	LEIDA TAALMANN
21.03	ELLA LAKS
10.03	LINDA PAVLIKOVA
15.03	KALJU VARES
08.03	VAIKE TULTS
29.03	ANNA KÖLI
03.03	KRISTA MÖTT
11.03	AIDE MAKSIMOVA
11.03	IRENE RAUDAVA
22.03	LUULE TREIER
30.03	MAI KALLAK

PILISTVERE KOGUDUSE TEATED

16. märts, P Palmipuude püha jumalateenistus talvekirikus. Algus kell 13.00

21. märts, R Suure Reede liturgiline jumalateenistus talvekirikus. Algus kell 18.00

22. märts, L Noorteõhtu: Algus kell 18.00

22. märts, L Vaikse Laupäeva ööpälvus kirikus. Algus kell 24.00

23. märts, P Ülestõusmispüha teenistus armulauaga. Algus kell 13.00

Soome keele tunnid igal 1. ja 3. esmaspäeval algusega kell 19.00 pastoraadi majas.
Info: Elina Leis 50 52 811

Jumalateenistused Pilistvere kirikus igal pühapäeval kell 13.00
Iga kuu 1. pühapäeval on kaetud armulaud

Iga kuu 1. ja 3. pühapäeval toimuvad pühapäevakooli tunnid:

- lapsed vanuses kuni 10 aastat kell 11.30
- lapsed vanuses 11-14 aastat kell 14.30

Iga kuu 1. ja 3. pühapäeval toimuvad leeritunnid koos jumalateenistusega kell 13.00

Kõik on kutsutud, kõik on oodatud.
Pilistvere kogudus

